

मेचीनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, नेपाल

बार्षिक समिक्षा कार्यक्रम प्रतिवेदन

आ.व. २०८२/०८३

मिति : २०८३/०४/२९

प्रतिवेदन संकलन तथा प्रकाशन

प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा

मेचीनगर नगरपालिका

मेचीनगर नगरपालिका
बार्षिक समिक्षा प्रतिवेदन २०८२/०८३

भाग - १

मेचीनगर नगरपालिकाको परिचय

१.१. मेचीनगर नगरपालिकाको सङ्क्षिप्त परिचय

नेपालको संविधान, २०७२ बमोजिम स्थापित ३ तहका सरकार अन्तर्गत ७५३ वटा स्थानीय सरकारहरू रहेका छन्। झापा जिल्लाका १५ वटा स्थानीय तहमध्ये मेचीनगर नगरपालिका एक हो। सङ्घीय लोकतन्त्रात्मक गणतान्त्रिक नेपालको कोशी प्रदेश स्थित झापा जिल्लाको सदरमुकाम चन्द्रगढीदेखि करिब १९ कि.मि. को दूरीमा केन्द्र स्थापना गरिएको यस नगरपालिका साविकका ४ वटा गाविसहरू ज्यामीरगढी, धाइजन, बाहुनडाँगी र दुवागढी गाविसहरू तथा मेचीनगर नगरपालिकालाई एकीकृत गरी बनाइएको छ। कुल १५ वटा वडाहरूमा विभाजन गरिएको यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल १९२.८५ वर्ग कि.मी. रहेको छ।

कोशी प्रदेशको झापा जिल्लामा अवस्थित मेचीनगर नगरपालिका जनसंख्याको आधारमा देशकै सबैभन्दा ठुलो नगरपालिका हो। मेचीनगर नगरपालिकालाई नेपालको पूर्वी सिमानाको प्रवेशद्वार पनि भनिन्छ। झापा जिल्लाको मेचीनगर नगरपालिका २०५३ सालमा नगरपालिका घोषणा भएको हो। यो नगरपालिका नेपालको पूर्वको प्रमुख उद्योग तथा वाणिज्यको केन्द्र समेत हो। मेचीनगर नगरपालिकालाई दुई वटा राजमार्ग पूर्व पश्चिम महेन्द्र राजमार्ग र मेची राजमार्गले जोडेको छ। झापा जिल्लाका १५ वटा स्थानीय तह मध्ये एक मेचीनगर नगरपालिका तत्कालिन साविकका ५ वटा मेचीनगर नगरपालिका र ज्यामीरगढी, धाइजन, बाहुनडाँगी र दुवागढी गाविसहरू समेटी २०७३ सालमा मेचीनगर नगरपालिका घोषणा भएको हो। मेची नदीको नामबाट नै यस नगरपालिकाको नाम रहन गएको छ। यस नगरपालिकामा विभिन्न धर्म तथा जात जातीका मानिसहरू बसोबास गर्दछन्। जसको आफ्नै मातृभाषा, भेषभुषा र रहनसहन छ। यहाँ विभिन्न धर्मका अनुयायीहरू जस्तै हिन्दु, बौद्ध र क्रिश्चियनहरूको बसोबास रहेको छ, जसले सर्वलैङ्गिक संस्कृति झल्काउँछ। यहाँको मुख्य भाषा भनेको नेपाली हो। दशैं, तिहार जस्ता राष्ट्रिय चाड पर्वका अलावा होली, गाइजात्रा, ल्होसार, ईद, माघे सक्रान्ती, जनैपुर्णिमा आदि जस्ता पर्वहरू मनाइन्छ। यस नगरपालिकामा खेतीयोग्य उर्वर भूमिको साथै पशुपालन लगायत व्यापार व्यवसाय र उद्योगको प्रचुर सम्भावना समेत रहेको छ।

१.२. भौगोलिक अवस्थिति

मेचीनगर नगरपालिकाको पूर्वमा भारत, पश्चिममा अर्जुनधारा र विर्तामोड नगरपालिका, उत्तरमा बुद्धशान्ती गाउँपालिका तथा ईलाम जिल्ला र दक्षिणमा भद्रपुर नगरपालिका रहेका छन्। १९२.८५ वर्ग कि.मी. कुल क्षेत्रफल रहेको यस मेचीनगर नगरपालिका ८८ डिग्री ०२ मिनेट पुर्वी देशान्तर देखि ८८ डिग्री ११ मिनेट २६ सेकेन्ड देशान्तर सम्म र २६ डिग्री ३३ मिनेट २३ सेकेन्ड उत्तरी अक्षांस देखि २६ डिग्री ४८ मिनेट २० सेकेन्ड उत्तरी अक्षांस सम्म फैलिएको छ। पूर्वमा नेपाल भारत सिमाना मेची नदी सहित देशको सबैभन्दा लामो पूर्व पश्चिम लोकमार्गको सुदुर पूर्वीखण्ड भएकोले यसलाई नेपालको पुर्वी सिमानाको प्रवेशद्वार समेत भनिन्छ। काठमाण्डौबाट करिब ४७५ कि.मि.दक्षिण पूर्वमा मेचीनगर नगरपालिका रहेको छ भने विराटनगरबाट करिब ११५ कि. मी.पूर्वमा रहेको छ। झापा जिल्लाको सदरमुकाम चन्द्रगढीबाट १९ कि. मि.को दुरीमा यस नगरपालिकाको केन्द्र मेचीनगर नगरपालिकाको कार्यालय रहेको छ।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नेपाल एक बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक विशेषतायुक्त स्वतन्त्र, अविभाज्य, सार्वभौमसत्ता सम्पन्न, धर्मनिरपेक्ष, समावेशी संघीय लोकतान्त्रिक, गणतन्त्रात्मक राज्य हो । भौगोलिक आकारमा सानो र भौतिक विकासमा पछाडी परेतापनि प्राकृतिक सौन्दर्य, विविध भाषा र संस्कृतिले गर्दा नेपाल देश विदेशका अन्वेषक एवं सौन्दर्यप्रेमीहरूको लागि आकर्षक र उपयोगी भूभागको रूपमा परिचीत रहेको छ । विकेन्द्रीकरणको अवधारणा अनुरूप नगरपालिकाहरूलाई स्वायत्त शासन अन्तरगत राखी नगरवासीहरूलाई नगर क्षेत्रको समग्र विकास निर्माण कार्यमा अत्याधिक मात्रमा संलग्न गराई अधिकतम सेवा तथा सुविधाहरू स्थानीय स्तरमै उपलब्ध गराउने उद्देश्यले २०५३ सालमा घोषित २२ नगरपालिकाहरू मध्ये मेचीनगर नगरपालिका पनि एक हो ।

मेचीनगर नगरपालिका कोशी प्रदेशको झापा जिल्ला अन्तर्गत नेपालको सुदुरपूर्वी सिमाना मेची नदी किनारमा अवस्थित रहेको छ । यो २६ डिग्री ०२ मिनेट देखि २६ डिग्री ०५ मिनेट उत्तरी अक्षांसको विच र ८९ डिग्री ३९ मिनेट पूर्व देखि ८८ डिग्री ०२ मिनेट पूर्वी देशान्तर बीचमा पर्दछ । यहाँ औषत १५०० मि.लि प्रति वर्ष वर्षा हुने गर्दछ भने अधिकतम तापक्रम ३८ डिग्री सेल्सीयस र न्युनतम तापक्रम ०६ डिग्री सेल्सीयस रहने जल तथा मौसम विज्ञान विभागको रेकर्डमा पाईन्छ ।

यहाँ हिन्दु, किराँत, बुद्ध, श्रीकृष्ण प्रणामी, मुस्लिम, शैव, वैष्णव, साई, यशु तथा मानव धर्म मान्नेको बाहुल्यता पाईन्छ । नेपाल मात्र नभएर विश्वमै लोपोन्मुख जाति समेत यो नगरपालिमा रहेका छन । ब्राम्हमण, क्षेत्री, राई, लिम्बु, धिमाल, दनुवार, मेचे, थारु, चौधरी, सुनुवार, भोटे, तामाङ, शेर्पा, नेवार, मगर, गुरुङ, भुजेल, राजवंशी, जोगी, माझी, कुमाल जातिको यहाँ बसोवास गर्दछन । यहाँ पर्यटकिय तथा धार्मिक दृष्टिकोणले परिचित पातालगंगा मन्दिर, बौद्ध गुम्वा, विश्वनाथ मन्दिर, पञ्चमुखी मन्दिर, हनुमान मन्दिर, दुर्गा मन्दिर काकरभिट्टा क्षेत्रमा काली मन्दिर, पशुपतिनाथ मन्दिर, कृष्ण प्रणामी मन्दिर, राधास्वामी सतसंग, मस्जिद र चर्च रहेका छन ।

यसको उचाई समुन्द्र सतहबाट १०० मि. रहेको छ । १५ वडामा विभाजित मेचीनगर नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १९२.५२ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । मेचीनगर नगरपालिका जम्मा जनसंख्या १३३०७३ रहेको छ । नगर कार्यपालिकाको कार्यालय जिल्ला सदरमुकामदेखि १९ कि.मी. को दूरीमा अवस्थित इट्टाभट्टमा रहेको छ ।

पूर्वमा नेपाल भारत सिमाना मेची नदी सहित देशको सबैभन्दा लामो पूर्व पश्चिम लोकमार्गको सुदूर पूर्वीखण्ड भएकोले यसलाई नेपालकै पूर्वको प्रवेशद्वार भनेर चिनिन्छ । यो नगरपालिकाको बाटो भएर छिमेकी मित्र राष्ट्र भारत र भुटान तथा बंगलादेशसँग नेपालको व्यापारिक गतिविधि हुदै आएको साथै मित्र राष्ट्र बंगलादेशको बाटो हुदै तेश्रो राष्ट्रसँगको व्यापारिक सम्बन्ध समेत यसै नगरपालिकाको बाटोबाट हुने गरेकोले यसको भविष्यमा व्यापारिक र पर्यटकिय दृष्टिकोणले महत्व बढने कुराको आंकलन गर्न सकिन्छ ।

१.३. मेचीनगर नगरपालिकाको संस्थागत संरचना

नेपालको संविधानको धारा ५० मा उल्लेख भए अनुसार राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरूले राष्ट्रिय जीवनका सबै क्षेत्रमा न्यायपूर्ण व्यवस्था कायम गर्दै लोक कल्याणकारी राज्य व्यवस्थाको स्थापना गर्ने र पारस्परिक सहयोगमा आधारित सङ्घीयताका आधारमा सङ्घीय एकाइहरूबीचको सम्बन्धलाई मजबूत बनाउँदै स्थानीय स्वायत्तता र विकेन्द्रीकरणको आधारमा शासन व्यवस्था सञ्चालनको परिकल्पना गरेको छ । संविधानमा उल्लिखित निर्देशक सिद्धान्तलाई आत्मसात् गर्दै मेचीनगर नगरपालिकाको नेतृत्वको विकास गर्न, स्थानीय

२

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

शासन पद्धति सुदृढीकरण गर्न र स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी एवम् न्यायिक अभ्यास संस्थागत गर्ने उद्देश्यले पुनर्संरचना गरिएको छ ।

सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहको हुने नेपालको संविधानको भाग ५, धारा ५६ ले व्यवस्था गरेको छ । यसै व्यवस्थाबमोजिम गठन भएको मेचीनगर नगरपालिकाले संविधानको धारा ५६(२) अनुरूप नेपालको राज्यशक्तिको प्रयोग संविधान तथा कानूनबमोजिम गर्ने छ । नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधिनता, राष्ट्रिय हित, सर्वाङ्गीण विकास, बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक सङ्घीय शासन प्रणाली, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानूनी राज्य, शक्ति पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, बहुलता र समानतामा आधारित समतामूलक समाज, समावेशी प्रतिनिधित्व र पहिचानको संरक्षण तीनै तहले गर्नुपर्ने जिम्मेवारी रहेको छ । संविधानको अनुसूची-८ मा उल्लेखित विषयमा यस नगरपालिकाको एकल अधिकार निहित रहने छ भने अनुसूची-९ मा उल्लेखित विषयमा सङ्घ र प्रदेशसँगै यस नगरपालिकाको समेत साझा अधिकार निहित रहने छ । उक्त अधिकारको प्रयोगका लागि नगर-सभामार्फत कानून बनाउने, बजेट पारित गराउने, आवश्यक विषयहरूमा निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था संविधानमा छ । साथै प्राकृतिक स्रोतको उपयोग र प्राप्त लाभको समन्यायिक गर्ने व्यवस्थासमेतको जिम्मेवारी नगरपालिकाको काँधमा रहेको छ । यस मेचीनगर नगरपालिकाको संस्थागत संरचनालाई नियाल्दा मुख्य अङ्गमा निम्नानुसारको संयन्त्र रहेको छ :

(क) नगर-सभा: व्यवस्थापिका

संविधानको भाग १८, धारा २२१ अनुसार स्थानीय व्यवस्थापिकाको रूपमा अनुसूची-८ र ९ को अधिकार भएको गाउँ-सभा हुने व्यवस्था छ । यस सभामा नगर कार्यपालिकाका प्रमुख र उप प्रमुख, वडा अध्यक्ष, वडा सदस्यहरू (कम्तीमा २ जना महिला) तथा दलित र अल्पसङ्ख्यकबाट ३ जना सदस्य रहने छन् । सभाका प्रमुख र उप प्रमुखको रूपमा नगर कार्यपालिकाको प्रमुख र उप प्रमुख रहनेछन् । सभाको प्रक्रिया र सञ्चालनसम्बन्धी व्यवस्था प्रदेश कानूनबमोजिम र काम, कर्तव्य र अधिकार स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम हुने छ । नगर-सभा स्थानीय तहको व्यवस्थापिका हो ।

(ख) नगर कार्यपालिका: कार्यपालिका

नगरपालिकाको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन नगर कार्यपालिकाले संविधान र कानूनबमोजिम गर्नेछ । नगर कार्यपालिकामा प्रमुख, उप प्रमुख, वडा अध्यक्ष, नगर-सभाद्वारा निर्वाचित दलित वा अल्पसङ्ख्यक सदस्य कार्यपालिका सदस्यका रूपमा रहने छन् । हाल यस नगरपालिकामा २५ सदस्यीय कार्यपालिका रहेको छ । नगर कार्यपालिकाको कार्य विभाजन र कार्यसम्पादन स्वीकृत नियमावली बमोजिम हुने छ । नगर कार्यपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको विस्तृत व्यवस्था स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा उल्लेख गरिएको छ । नगर कार्यपालिका स्थानीय सरकारको कार्यपालिकाको रूपमा चिनिन्छ ।

नगर-सभा र कार्यपालिकाले गर्ने निर्णयहरूका लागि आवश्यक तथ्य र पूर्वाधार तयार पार्न, नगर-सभा र कार्यपालिकाले गरेका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्न र जनतामा प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्न नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको स्थापना भएको हो । हाल यस कार्यालयको प्रमुखमा नेपाल सरकारले

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सङ्घीय निजामती सेवाबाट राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीका अधिकृतलाई "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत"को रूपमा खटाउने व्यवस्था रहेको छ । अन्य कर्मचारीहरू नगरपालिकाको आफ्नै दरबन्दीमा रहेका छन्, जसमा साविकको नगरपालिका र गाउँ विकास समितिबाट समायोजन भएर आएका समेत छन् । यसका अतिरिक्त कतिपय कर्मचारीहरू सङ्घीय सरकारबाट समायोजन भएर आएका छन् भने नयाँ नियुक्त हुने कर्मचारीहरू प्रदेश लोक सेवा आयोगले सिफारिस गरे अनुसार हुने गरेको छ । अन्य पालिकाहरूबाट सरुवा भएर आउन सक्ने प्रावधान पनि रहेको छ ।

(ग) **न्यायिक समिति: न्यायपालिका**

नगरपालिकाका उप प्रमुखको अध्यक्षतामा ३ सदस्यीय न्यायिक समिति रहने व्यवस्था संविधानको धारा २१७ मा छ । यस समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा उल्लेख गरिएको छ । यस समिति व्यवस्था गर्नुको मुख्य उद्देश्य नगरपालिकामा आएका विवाद, उजुरी, गुनासो वा मुद्दाहरूको न्यायिक निरूपण गर्नु रहेको छ । यस न्यायिक समितिले मेलमिलाप, निर्देशन र निर्णयको माध्यमबाट आफ्ना कामहरू सम्पादन गर्छ । न्यायिक समितिले विवाद, उजुरी र गुनासो वा मुद्दाहरूको निरूपण गरेको न्यायिक निरूपणमा चित्त नबुझेमा सम्बन्धित पक्ष अदालत जान सक्छन् । न्यायिक समितिलाई स्थानीय सरकारको न्यायपालिकाको रूपमा पनि चिनिन्छ ।

(घ) **वडा समिति**

यस नगरपालिकामा १५ वटा वडाहरू रहेका छन् । प्रत्येक वडामा वडा अध्यक्षसहित पाँच जना निर्वाचित हुने व्यवस्था संविधानले गरेको छ । वडा समितिको मुख्य जिम्मेवारी वडाबाट प्रवाह हुने सेवाहरू व्यवस्थित गर्नु, वडास्तरीय विकास निर्माणका कामहरू रेखदेख गर्नु र जनताको गुनासो सुन्नु एवम् सोको व्यवस्थापन गर्नु रहेको छ । उपर्युक्त जिम्मेवारी पूरा गर्नका लागि प्रत्येक वडामा एउटा कार्यालय रहेको छ, जसलाई "वडा कार्यालय" भनिन्छ । वडा समितिहरूले आफूलाई सुम्पिएको दैनिक एवम् कार्यकारी कामहरू सम्पादन गर्न नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले वडा कार्यालयहरूमा कर्मचारी खटाएर पठाउने गरेको छ ।

(ङ) **नगर कार्यपालिकामा रहेका समितिहरू**

नगरपालिकाले आफ्ना काम र जिम्मेवारी प्रभावकारी किसिमले सम्पादन गर्न विभिन्न प्रकारका समितिहरू गठन गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । यस नगरपालिकामा मेचीनगर नगरपालिकाले कार्यसम्पादन नियमावली, २०७४ को दफा १५ अनुसार कार्यपालिकामा निर्णयका लागि पेश भएका प्रस्तावमा निर्णय गर्नुपूर्व राय-सुझाव र सल्लाह लिनका लागि निम्न समितिहरू रहेका छन् :

- (क) सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति
- (ख) आर्थिक विकास समिति
- (ग) सामाजिक विकास समिति
- (घ) पूर्वाधार विकास समिति
- (ङ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति
- (च) विधेयक समिति

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्र.सं.	मेचीनगर नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट प्रवाह गर्ने सेवाको किसिम
२.	नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपी लिनका सिफारिस गर्ने (वंशजको आधारमा)
३.	बहाल करको लेखाजोखाको सिफारिस गर्ने
४.	बन्द घर तथा कोठा खोल्न रोहवरमा बस्ने
५.	मोही लागत कट्टाको सिफारिस गर्ने
६.	घर जग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने
७.	जन्म मिति प्रमाणित गर्ने
८.	व्यापार व्यवसाय बन्द भएकोसिफारिस संचालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुँदै नभएको , गर्ने
९.	निवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित गर्ने
१०.	निशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस गर्ने
११.	वडाबाट जारे हुने सिफारिस तथा अन्य कागजातलाई अंग्रेजी भाषामा समेत सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने
१२.	घर पाताल प्रमाणित गर्ने
१३.	व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित गर्ने
१४.	जग्गा धनि दर्ता प्रमाणपुर्जामा घर कायम गर्न सिफारिस गर्ने
१५.	कुनै व्यक्तिको नामजन्म मि ,थर ,ति तथा वतन फरकफरक भएको भए सो व्यक्ति एकै हो भन्ने - सिफारिस गर्ने
१६.	नामथर , जन्म मिति संशोधनको सिफारिस गर्ने
१७.	जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा हराएको सिफारिस गर्ने
१८.	कित्ताकाट गर्न सिफारिस गर्ने
१९.	संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस गर्ने
२०.	जीवितसँगको नाता प्रमाणित गर्ने
२१.	मृतकसँग नाता प्रमाणित तथा सर्जमिन सिफारिस गर्ने
२२.	जीवित रहेको सिफारिस गर्ने
२३.	हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने
२४.	नामसारी गर्न सिफारिस गर्ने
२५.	जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने
२६.	उद्योग टाँउसारी गर्न सिफारिस गर्ने
२७.	आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने
२८.	जग्गा मूल्यांकन सिफारिस गर्ने
२९.	विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने
३०.	अशक्त असहाय तथा अनाथको पालन पोषणको लागि सिफारिस गर्ने ,
३१.	नैवाहिक अंगीकृत नागरिकता सिफारिस गर्ने

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१.४. राजनैतिक तथा प्रशासनिक एकाई

यस मेचीनगर नगरपालिका तत्कालिन साविकको मेचीनगर नगरपालिका र ४ वटा गाविसहरू ज्यामीरगढी, धाईजन, बाहुनडाँगी र दुवागढी गाविसहरू समेटी मेचीनगर नगरपालिकाको रूपमा स्थापना भएको हो। हाल यस नगरपालिकालाई १५ वटा वडामा विभाजन गरी प्रशासनिक कार्य संचालन भइरहेको छ। यस नगरपालिकाको कुल घरधुरी संख्या ३२६९५ रहेको छ भने कुल जनसंख्या १,३३,०७३ रहेको छ जसमा पुरुषको जनसंख्या ६४,००१ र महिलाको जनसंख्या ६९०७२ रहेको छ। औषत परिवार संख्या ४.०७ रहेको छ।

वडा नं.	साविकका गाविसहरू	साविक वडा नं	क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	जनसंख्या
वडा नं. १	बाहुनडाँगी	७, ८ र ९	१३.०८ कि.मी.	६३४१
वडा नं. २	बाहुनडाँगी	४ र ६	१३.५१ कि.मी.	६८०४
वडा नं. ३	बाहुनडाँगी	३ र ५	१८.४८ कि.मी.	७२२७
वडा नं. ४	बाहुनडाँगी	१ र २	१२.४४ कि.मी.	५४३९
वडा नं. ५	मेचीनगर	८ र ९	९.१७ कि.मी.	५३२६
वडा नं. ६	मेचीनगर	१०	४.४३ कि.मी.	१५७३८
वडा नं. ७	मेचीनगर र ज्यामिरगढी	११ र १२, ८ र ९	१६.२० कि.मी.	१३१८८
वडा नं. ८	मेचीनगर	७ र १३	१२.०७ कि.मी.	८२९६
वडा नं. ९	मेचीनगर नपा	४, ५ र ६	१३.५१ कि.मी.	११९८९
वडा नं. १०	मेचीनगर नपा	१, २ र ३	८.०४ कि.मी.	१५५००
वडा नं. ११	धाईजन	१, २, ७, ८ र ९	९.५५ कि.मी.	६५५०
वडा नं. १२	धाईजन	३, ४, ५ र ६	७.०० कि.मी.	८१३९
वडा नं. १३	दुवागढी	२, ३, ४ र ५	१२.३३ कि.मी.	७४०४
वडा नं. १४	दुवागढी	१, ६, ७, ८ र ९	१९.१२ कि.मी.	६९०४
वडा नं. १५	ज्यामिरगढी	१, २, ३, ४, ५, ६ र ७	२३.६१ कि.मी.	८२२८

१.५. नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने मुख्य सेवाहरू

नगरपालिका भित्रका बासिन्दाहरूका लागि यस नगरपालिकाले संविधान र कानून अनुसारका विभिन्न प्रकारका सेवाहरू सकेसम्म छिटो छरितो र प्रभावकारी रूपमा प्रवाह गरिरहेको छ। विस्तार हुँदै गएको सामाजिक तथा आर्थिक क्रियाकलाप, बढिरहेको बसाइँसराई आदिका कारणबाट यस नगरपालिकामा प्रवाह गरिनुपर्ने सेवाको प्रकृति र प्रकार पनि बढिरहेको छ भने, सेवा प्राप्त गर्न आउने नागरिकहरूको सङ्ख्या पनि बढिरहेको देखिन्छ। नगरपालिकाले तयार गरी कार्यालयको प्राङ्गणमा सबैको जानकारीका लागि राखेको नागरिक बडापत्र अनुसार ३६ वटा सेवाहरू रहेका छन्। उक्त सेवाहरू निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएका छन्।

मेचीनगर नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट प्रवाह भइरहेका मुख्य मुख्य सेवाहरू

क्र.सं.	मेचीनगर नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट प्रवाह गर्ने सेवाको किसिम
१	नाता प्रमाणित गर्ने

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भाग - २ प्रगति प्रतिवेदन

२.१. प्रतिवेदनको उद्देश्यः

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ को उपदफा (३)अ. बमोजिम यस मेचीनगर नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको आयोजनामा मिति २०८३/०४/२९ मा भएको बार्षिक समिक्षा गोष्ठीमा पेश भएका शाखागत प्रतिवेदनलाई संकलन गरी एकमुष्ट विवरण सहित बार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्नु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ।

२.२ जनशक्ति व्यवस्थापन

क. जम्मा स्वीकृत दरबन्दी संख्या : नगरपालिका र वडा तर्फ : १४४ स्वास्थ्य तर्फ : ६९ जम्मा : २१३

ख. पदपूर्ति : १४३

ग. रिक्त : ७० (माग गरिएको संख्या ६०)

घ. हाल कार्यरत जम्मा जनशक्ति : १४३

ड. स्थायी : १४३

च. करार : शसर्त तर्फ २८

छ. सालबसाली नवीकरण हुने (स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ (८) बमोजिम : १२८

ज. O&M स्वीकृत मिति : २०८११२/०३/

२.३. प्रशासकीय भवन र पहुँच :

क. प्रमुख प्रशासकीय भवन : बनेको

ख. जेजी आन्दोलन क्रममा क्षति भएको र मर्मत भई संचालनमा आएको

ग. आफ्नै वडा कार्यालय भएको वडा संख्या : १३

घ. भाडामा संचालित वडा कार्यालयको संख्या : २

ड. कच्ची सडक भएको वडा संख्या : ०

च. स्तरोन्नति सडक भएको संख्या : ३

छ. कालोपत्रे सडक भएको वडा संख्या : १२

२.४. कानून निर्माणको अवस्था

यस नगरपालिकाले संविधान र कानूनहरूले दिएको अधिकार र जिम्मेवारीको परिधिभित्र रहेर आफूले कार्यसम्पादन गर्नका लागि आवश्यक विभिन्न ऐन, नियम, कार्यविधि निर्देशिका र मापदण्डहरू जारी गरेको छ। नगरपालिकालाई कानून बनाउन पाउने प्राप्त अधिकारअनुसार अथवा कानून बनाएर आफ्ना सेवाहरू प्रवाह गर्नुपर्ने कानूनी प्रावधान अनुसार यस नगरपालिकाले क्रमशः ऐनहरू बनाइरहेको हो। मेचीनगर नगरपालिकाको कार्यसम्पादन नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू जारी गरी आफ्नो कार्यसम्पादन गर्दै आइरहेको छ, जो निम्नानुसार रहेका छन् :

क. ऐनको संख्या : २५

ख. नियमावलीको संख्या : ६

ग. कार्यविधि/मापदण्ड/निर्देशिकाको संख्या : ५२

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

हालसम्म स्वीकृत कानूनहरूको विवरण

क. ऐनहरू

क्र.स.	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	प्रमाणीकरण मिति
१.	मेचीनगर नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५	२०७५/१२/०४	२०७५/१२/१०
२.	मेचीनगर नगरपालिका कार्यपालिकाको निर्णय वा आदेश वा अधिकार पत्रको प्रमाणीकरण (व्यवस्थित गर्ने कार्यविधि) ऐन, २०७५	२०७५/१२/०४	२०७५/१२/१०
३.	मेचीनगर नगरपालिका, नगरपालिकाको नगर प्रहरी व्यवस्थापन ऐन, २०७५	२०७५/१२/०४	२०७५/१२/१०
४.	मेचीनगर नगरपालिका, विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५	२०७५/१२/०४	२०७५/१२/१०
५.	मेचीनगर नगरपालिका न्यायिक समिति (कार्यविधि नियमित गर्ने) ऐन, २०७५	२०७५/१२/०४	२०७५/१२/१०
६.	मेचीनगर नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५	२०७५/१२/०४	२०७५/१२/१०
७.	मेचीनगर नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७६	२०७६/०३/२४	२०७६/०३/२९
८.	मेचीनगर नगरपालिकाबाट गरिने बजार अनुगमन ऐन, २०७६	२०७६/०३/२४	२०७६/०३/२९
९.	मेचीनगर नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७६	२०७६/०३/२५	२०७६/०३/२९
१०.	मेचीनगर नगरपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७६	२०७६/११/२३	२०७६/११/२३
११.	मेचीनगर नगरपालिकाको संस्था दर्ता ऐन, २०७६	२०७६/११/२३	२०७६/११/२३
१२.	मेचीनगर नगरपालिकाको अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन ऐन, २०७६	२०७६/११/२३	२०७६/११/२३
१३.	मेचीनगर नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७	२०७७/०३/२५	२०७७/०३/२५
१४.	मेचीनगर नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७७	२०७७/०३/२५	२०७७/०३/२५
१५.	मेचीनगर नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८	२०७८/०३/२५	२०७८/०३/२७
१६.	मेचीनगर नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७८	२०७८/०३/२५	२०७८/०३/२७
१७.	मेचीनगर खानेपानी व्यवस्थापन प्राधिकरण ऐन, २०७८	२०७८/०३/२५	
१८.	मेचीनगर नगर कार्यपालिकाको कर्मचारी व्यवस्थापन ऐन, २०७८	२०७८/०३/२५	२०७८/०९/२१
१९.	मेचीनगर प्रज्ञा प्रतिष्ठान ऐन, २०७८	२०७८/३/२७	
२०.	मेचीनगर नगरपालिकाको सार्वजनिक निजी साझेदारी ऐन, २०८१	२०८१/११/१९	२०८१/११/१९
२१.	मेचीनगर नगरपालिकाको बस्ती विकास तथा जग्गा एकीकरण ऐन, २०८१	२०८१/११/१९	२०८१/११/१९
२२.	मेचीनगर नगरपालिका दिशाजन्य लेदो व्यवस्थापन ऐन, २०८२	२०८२/०६/३०	२०८२/०६/३१
२३.	मेचीनगर नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८३	२०८३/०३/३१	२०८३/०३/३२
२४.	मेचीनगर नगरपालिकाको बातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०८३	२०८३/०३/३१	२०८३/०४/२०
२५.	मेचीनगर नगरपालिकाको कर तथा गैरकर राजश्व सम्बन्धी ऐन, २०८३	२०८३/०३/३१	२०८३/०४/२०

ख. नियमावलीहरू

क्र.स.	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	प्रमाणीकरण मिति
१.	मेचीनगर नगरपालिकाको कार्यसम्पादन नियमावली, २०७४	२०७४/०६/०८	२०७४/०६/१०
२.	मेचीनगर नगरपालिकाको कार्यविभाजन नियमावली, २०७४	२०७४/०६/२५	२०७४/०६/२६
३.	मेचीनगर नगरपालिकाको संस्था दर्ता नियमावली, २०७७	२०७७/०४/२६	२०७७/०४/३२
४.	मेचीनगर नगरपालिकाको सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७८	२०७८/०३/२७	२०७८/०३/३२
५.	मेचीनगर नगरपालिकाको शिक्षा नियमावली, २०८१	२०८१/०३/१५	२०८१/०६/१६
६.	मेचीनगर पोलिटिकल इन्टिच्युट संचालन तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०८१	२०८१/०९/२०	२०८१/०९/२१

ग. निर्देशिकाहरू

क्र.स.	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	प्रमाणीकरण मिति
१.	मेचीनगर जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण निर्देशिका, २०७४	२०७४/०९/२३	२०७४/०९/२३
२.	मेचीनगर खेलकुद विकास समिति निर्देशिका, २०७५	२०७५/११/२२	२०७५/११/२३
३.	मेचीनगर मर्मत सम्भार कोष संचालन निर्देशिका, २०७५	२०७५/११/२२	२०७५/११/२३
४.	लागू पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७९	२०७९/०५/२८	२०७९/०५/३०
५.	मेचीनगर नगरपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका, २०७९	२०७९/०७/०२	२०७९/०७/०४
६.	सडक हरातु व्यवस्थापन निर्देशिका, २०८२	२०८२/१२/२०	२०८२/१२/२२

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्र.सं.	मेचीनगर नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट प्रवाह गर्ने सेवाको किसिम
३२	आर्थिक अवस्था कमजोर वा सम्पन्न रहेको सम्बन्धी सिफारिस गर्ने
३३	बिद्यालय ठाँउसारी गर्न सिफारिस गर्ने
३४	धारा तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस गर्ने
३५	जातीय पहिचान र जातीय सिफारिसको कार्य गर्ने
३६	प्रचलित कानून अनुसार प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमकू अन्य सिफारिस वा प्रमाणित गर्ने

१.६. मेचीनगर नगरपालिकाको वार्षिक बजेट विनियोजनका समष्टिगत विषयगत क्षेत्र र स्रोत साधन
मेचीनगर नगरपालिकाले बजेट विनियोजन गर्न तल तालिकामा रहेका विषयक्षेत्रहरूमा आधारित भएर बजेट कार्यक्रम बनाउँदै आएको छ ।

सि.नं.	विषयगत क्षेत्र	उपक्षेत्रहरू	कैफियत
१.	आर्थिक विकास क्षेत्र	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा, सिंचाइ, पशुसेवा, उद्योग, व्यापार, व्यवसाय, पर्यटन तथा संस्कृति, भूमि व्यवस्था, सहकारी र विनीय व्यवस्था, श्रम रोजगारी र गरिबी निवारण	
२.	सामाजिक विकास क्षेत्र	शिक्षा, कला र भाषा, साहित्य, युवा खेलकूद तथा नवप्रवर्द्धन, स्वास्थ्य र पोषण, खानेपानी तथा सरसफाइ, महिला, बालबालिका, सामाजिक संरक्षण र समावेशीकरण	
३.	पूर्वाधार विकास क्षेत्र	बस्ती विकास, भवन तथा आवास, सडक तथा यातायात, जलस्रोत, विद्युत तथा स्वच्छ उर्जा	
४.	वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र	वन वातावरण, भूसंरक्षण, तथा जैविक विविधता, वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापना विपद् जोखिम व्यवस्थापन, तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलन	
५.	सुशासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्र	नीति, कानून, न्याय तथा सुशासन, सङ्गठन तथा क्षमता विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन र सेवा प्रवाह, तथ्याङ्क प्रणाली योजना र विकास व्यवस्थापन, राजस्व तथा स्रोत परिचालन	

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

घ. कार्यविधि तथा मापदण्डहरू

क्र.स.	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	प्रमाणीकरण मिति
१.	मेचीनगर नगरपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि, २०७४	२०७४/०६/२५	२०७४/०६/२६
२.	मेचीनगर नगरपालिका "घ" वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५	२०७५/०६/१२	२०७५/०६/२५
३.	मेचीनगर नगरपालिकाको राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५/०६/१२	२०७५/०६/२५
४.	मेचीनगर नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५	२०७५/०६/१२	२०७५/०६/२५
५.	मेचीनगर नगरपालिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/०२	२०७५/१०/०४
६.	टोल विकास सम्वन्ध संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/०२	२०७५/१०/०४
७.	युवा विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/०२	२०७५/१०/०४
८.	होमस्टे (परवास) संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/०२	२०७५/१०/०४
९.	शहिद बेपत्ता र घाइते परिवार तथा दलित परिवारका विद्यार्थीका लागि शहिद वीर छत्रवृत्ति कोष संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/०२	२०७५/१०/०४
१०.	विपन्न महिलाका लागि सुत्केरी पोषणभत्ता वितरण कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/०२	२०७५/१०/०४
११.	मेचीनगर नगरपालिकाको श्रमिक पञ्जीकरण तथा संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५/११/२२	२०७५/११/२३
१२.	मेचीनगर नगरपालिका सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५	२०७५/११/२२	२०७५/११/२३
१३.	मेचीनगर नगरपालिकाको कृषि पूर्वाधार विकास तथा व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धन संचालन कार्यविधि, २०७६	२०७६/०३/०५	२०७६/०३/०६
१४.	मेचीनगर नगरपालिकाको आपतकालीन केन्द्र संचालन कार्यविधि, २०७६	२०७६/०३/२०	२०७६/०३/२७
१५.	मेचीनगर नगरपालिकाको प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६	२०७६/११/०५	
१६.	मेचीनगर नगरपालिकाको पशु विकास प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६	२०७६/११/१७	
१७.	कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम र राहत तथा उद्धार संचालन कार्यविधि, २०७६	२०७६/१२/२०	२०७६/१२/२०
१८.	मेचीनगर नगरपालिकाको सक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण कार्यविधि, २०७७	२०७७/०४/२६	२०७७/०४/३०
१९.	सामुदायिक भवन संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड २०७८		
२०.	मेचीनगर नगरपालिका संचार प्रतिष्ठान गठन धा संचालन कार्यविधि, २०७९	२०७९/०४/१६	२०७९/०४/२४
२१.	मेचीनगर आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९	२०७९/०५/२८	२०७९/०५/३०
२२.	मेचीनगर नगरपालिकाको उद्यमशिलता र व्यवसाय प्रवर्द्धनका लागि नव प्रवर्तन कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०७९	२०७९/०५/२८	२०७९/०५/३०
२३.	मेचीनगर नगरपालिकाको नगर युवा परिषद संचालन कार्यविधि, २०७९	२०७९/०५/२८	२०७९/०५/३०
२४.	मेचीनगर नगरपालिकाको तीन पाण्डे (इ-रिवसा) व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९	२०७९/०९/०१	२०७९/०९/०३
२५.	मेचीनगर नगरपालिकाको हिल चियर वितरण तथा हस्तांतरण मापदण्ड, २०७९	२०७९/१०/२३	२०७९/१०/२४
२६.	मेचीनगर नगरपालिकाको जग्गा बर्गीकरण व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०	२०८०/०३/०९	२०८०/०३/२४
२७.	मेचीनगर नगरपालिकाको वस टर्मिनल, यसपार्क तथा पार्किंग व्यवस्थापन समिति गठन तथा संचालन कार्यविधि, २०८०	२०८०/०४/०३	२०८०/०४/१४
२८.	मेचीनगर नगरपालिकाको महिला सीप विकास केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०	२०८०/०४/०३	२०८०/०४/०४
२९.	तोरी खेती तथा मीरीपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन मापदण्ड, २०८०	२०८०/०७/२३	२०८०/०८/१०
३०.	मेचीनगर नगरपालिकाको स्वास्थ्य दर्ता, नवीकरण तथा नियमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१	२०८१/०१/१२	२०८१/०१/२३
३१.	अस्पताल फार्मेशी सेवा संचालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका २०८१	२०८१/०१/१२	२०८१/०१/२३
३२.	नगर आधारभूत अस्पताल संचालन व्यवस्थापन कार्यविधि २०८१	२०८१/०१/१२	२०८१/०१/२३
३३.	मेचीनगर नगरपालिकाको कर्मचारी तह वृद्धि, तह मिलान तथा बढुवा सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१	२०८१/०२/२२	२०८१/०२/३०
३४.	मेचीनगर नगरपालिकाको योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यविधि, २०८१	२०८१/०२/२२	२०८१/०२/३०
३५.	मेचीनगर नगरपालिकाको वडा कार्यालयबाट हुने आर्थिक कारोबार संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१	२०८१/०४/२०	२०८१/०४/२०
३६.	सेवा करारमा कर्मचारी पदपूर्ति गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१	२०८१/०९/२०	२०८१/०९/२३
३७.	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी आचार संहिता, २०८१	२०८१/०८/२२	२०८१/०९/२४
३८.	पचास पचास प्रतिशत लागत साझेदारीमा संचालन हुने योजना कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२	२०८१/१०/२६	२०८१/१०/२७
३९.	लैंगिक हिंसा निवारण कोष संचालन कार्यविधि, २०८२	२०८२/०५/१८	२०८२/०७/१४

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२.१०. सेवा प्रवाह, पारदर्शिता र जवाफदेहिता:

- क. अनलाइन मार्फत प्रदान गरिएको सेवाको संख्या: ७ (शुत्र, पाम्स, सिगास, पंजीकरण, आयोजना बैंक, एकीकृत सेवा प्रणाली, घर नक्शा)
- ख. नागरिक बडापत्र : भएको
- ग. सूचना अधिकारी : तोकेको
- घ. गुनासो सुन्ने अधिकारी : तोकेको
- ङ. सार्वजनिक सुन्वाई: भएको
- च. सार्वजनिक परीक्षण : गरेको
- छ. कार्यालयमा प्राप्त उजुरी संख्या : ९६
- ज. फछ्यौट संख्या : २०

२.११. वार्षिक बजेट सम्बन्धी विवरण:

क. आय प्रगति विवरण

आयको शीर्षक / स्रोत	प्रस्तावित आय (रु.)	वास्तविक आय (रु.)	प्रगति (%)	मौज्दात (रु.)
१. संघीय सरकार	१,११,५१,२२,०००.००	९०,६०,९८,७४८.४८	८१.२६%	२०,९०,२३,२५१.५२
२. प्रदेश सरकार	६,८४,३६,०००.००	५,५७,९९,०३०.००	८१.५२%	१,२६,४४,९७०.००
३. राजस्व बाँडफाँड	३३,८८,८५,५९२.००	२६,४७,७०,७०४.९३	७८.१३%	७,४१,१४,८८७.०७
४. आन्तरिक स्रोत	४५,७०,५३,९६७.४७	३८,४९,२९,१७६.५४	८४.२२%	७,२१,२४,७९०.९३
कुल जम्मा (Grand Total)	१,९७,९४,९७,५५९.४७	१,६१,१५,८९,६५९.९५	८१.४१%	३६,७९,०७,८९९.५२

१.६१ अर्ब

- संघीय सरकार अनुदान (५६.२७%) - रु. ९०.६० करोड
- आन्तरिक स्रोत (२३.९७%) - रु. ३८.४९ करोड
- राजस्व बाँडफाँड (१६.४१%) - रु. २६.४७ करोड
- प्रदेश सरकार अनुदान (३.५५%) - रु. ५.५७ करोड

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

३९.	विशेष आवश्यकता भएका वालवालिकाहरूका लागि केन्द्र	२०८२/०५/१८	२०८२/०७/१४
४०.	सामाजिक संघसंस्थासंगको साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८२	२०८२/१०/२८	२०८२/१२/०१
४१.	विभिन्न जातजातिको धर्म तथा संस्कृति संरक्षण सहायता कार्यविधि, २०८२	२०८२/१०/२८	२०८२/१२/०१
४२.	विपन्न लक्षित भाग जडान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२	२०८२/१०/२८	२०८२/१२/२२
४३.	भूमि वैक तथा चाडो जमिन उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२	२०८२/१२/२०	२०८२/१२/२२
४४.	रोजगारदाना तथा श्रमिक पंजीकरण तथा संचालन कार्यविधि, २०८३	२०८३/०२/०३	२०८३/०२/०८
४५.	मेचीनगर नगरपालिकाको बैठक, गोष्ठी तथा विविध प्रकारका खर्च सम्बन्धी कार्यविधि, २०८३	२०८३/०४/२२	२०८३/०४/२२
४६.	मेचीनगर नगरपालिकाको आर्थिक व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३	२०८३/०४/२२	२०८३/०४/२८

२.५. विभिन्न योजना तथा दस्तावेज निर्माणको अवस्था :

- क. आवधिक योजना : नबनेको
- ख. मध्यकालीन खर्च संरचना : नबनेको
- ग. नगरपालिका वस्तुस्थिति विवरण : प्रकाशन - २०७८
- घ. भू उपयोग योजना : नबनेको
- ङ. स्थानीय भवन निर्माण मापदण्ड : नबनेको
- च. राजस्व सुधार कार्ययोजना : बनेको २०८२
- छ. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली : बनेको २०७९

२.६. स्थानीय तहको मुल्यांकन तथा प्रतिवेदन प्रणालीको प्रयोग:

- क. स्थानीय तह कार्य सम्पादन मुल्यांकन (LGPAS) प्राप्तिक : ५६ (आ.व.०८१/०८२)
- ख. मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तहको प्रगति अनुगमन प्रणालीमा प्रविष्ट : भएको

२.७ न्यायिक समिति सम्बन्धी:

- क. दर्ता भएका उजुरी/गुनासो संख्या : १०९
- ख. कारवाही वा फछोँट भएका उजुरी संख्या : ४६
- ग. पुनरावेदनमा गएका संख्या : ०

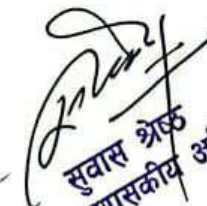
२.८. बेरुजु सम्बन्धी :

- क. आ.व. २०८१/०८२ सम्मको कुल बेरुजु: ९६२९९६९१७.००
- ख. आ.व. २०८१/०८२ को मात्र कायम बेरुजु (प्रतिशतमा समेत): ५.५९%
- ग. आ.व. २०८२/०८३ सम्ममा फछ्यौँट गर्नु पर्ने बेरुजु रकम (प्रतिशतमा समेत) : ५.३०%
- घ. हालसम्म फछ्यौँट गर्नुपर्ने कुल बेरुजु रकम : ९६२९९६९१७.००

२.९. वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन:

- क. दमकल सेवा : आफ्नै भएको
- ख. फोहोर प्रशोधन केन्द्र : नभएको
- ग. वातावरण मैत्री वडा वा पालिका : नभएको
- घ. स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र : नभएको
- ङ. स्थानीय विपद प्रतिकार्य योजना : नभएको

॥

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ख. व्यय प्रगति विवरण

विषयगत क्षेत्र (Sector)	विनियोजित बजेट (रु.)	वास्तविक खर्च (रु.)	खर्च (%)	मोज्जात (रु.)
आर्थिक विकास	९,२३,०२,०००.००	५,४५,७६,३३६.२२	५९.१३%	३,७७,२५,६६३.७८
सामाजिक विकास	६८,९५,९५,५२६.९६	५४,२२,९८,४९६.८८	७९.५६%	१३,९२,९७,०२९.२८
पूर्वाधार विकास	८३,३७,४४,२८०.९७	४५,८०,३७,५५८.९९	५४.९४%	३७,५७,०६,७२९.००
सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित	५,४२,६८,३४४.००	१,६७,३५,९२३.७०	३०.८४%	३,७५,३३,२२०.३०
कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३१,७६,६७,४०९.९४	२८,९२,२२,४२९.६६	९१.०५%	२,८४,४४,९७९.१८
कुल जम्मा (Grand Total)	१,९७,९४,९७,५५९.४७	१,३६,०७,८९,९४४.६५	६८.७४%	६९,८७,०७,६९४.८२

ग. चालु र पूँजीगत खर्चको विश्लेषण

क्र.स.	शिरषक	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	कैफियत
१.	वार्षिक बजेट	९९५२५६८६६.३०	९८४२४०६९३.९७	
२.	वास्तविक खर्च	८४०९७३८७६.५६	५१९८१६०६८.०९	
३.	खर्च प्रतिशत	८४.५०%	५२.८१%	

कुल वार्षिक खर्च: रु. ९,३६,०७,८९,९४४.६५ (कुल बजेटको ६८.७४%)

नोट : चालु खर्च तर्फ पारिश्रमिक, कार्यालय संचालन, शैक्षिक तथा स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापनमा खर्च केन्द्रित रहेको छ भने पूँजीगत तर्फ भौतिक पूर्वाधार, सडक ढलान, भवन निर्माण तथा शहरी विकास आयोजनामा पूँजीगत खर्च विनियोजन भएको छ ।

२.१२. स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको विवरण

क्र.स.	विवरण	योजना संख्या
१.	५० लाखभन्दा बढी बजेटको आयोजना	४५
२.	२५+ देखि ५० लाखसम्मको आयोजना	१७५
३.	५+ देखि २५ लाख सम्मको आयोजना	३२५
४.	५ लाखसम्म बजेटको आयोजना	१०२७
	जम्मा	१५७२

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२.१८. स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम नदीजन्य पदार्थको ठेक्का बन्दोबस्त सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	नदी/खोला	परिमाण (घ.मि.)	ठेक्का अंक	मु.अ.कर सहित
१.	मेची	२९०९६.७	६०८५८४०.९३	६९६४९०६.८४
२.	निन्दा	२३९१५.५१	४८३९६१२.२५	५५३८६६७.३५
३.	हडिया/टिमाई	२१९५८.५५	४४५५०००.००	५०९८५००.००

२.१९. IEE : गरेको (कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०८२/०८/१७)

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भाग - ३
निष्कर्ष

३.१. चुनौतिहरू

१. २०८२ भाद्र २४ को आगजनीका कारण इलेक्ट्रोनिक सामाग्रीको अभाव र कार्यक्षको व्यवस्थापनमा जटिलता,
२. अर्थ मन्त्रालय र संघीय मामिला मन्त्रालयले गरेको परिपत्रका कारण करार र दैनिक ज्यालादारीमा कार्य गरिरहेका कर्मचारीको विषयमा सृजना भएको अन्योलता,
३. बोलपत्रको मुल्यांकनमा भएको ढिलाई,
४. योजना सम्पन्न नहुने गरी स्वीकृत योजनामा हुने विनियोजित रकम र श्रोत सुनिश्चितता,
५. कार्यपालिकाबाट आर्थिक वर्षको अन्त्यमा योजना थप गर्ने र शिर्षक संशोधन गर्ने कार्य,
६. प्रचलित कानून बमोजिम कार्यान्वयन गर्न सकिने योजना मात्र स्वीकृत गर्नु पर्नेमा सो विषयमा ध्यान कम पुगनु (जग्गाको स्वामित्व, उपभोक्ता समितिले गर्न पाउने/नपाउने योजनाको प्रकृति आदि),
७. दक्ष जनशक्तिको अभाव,
८. आधारभूत नगर अस्पताल मेडिकल इक्यूमेण्टको अभाव ।
९. ०७५/०७६ मा निर्माण भएका नगर गौरवका आयोजना पूर्णरूपमा संचालन हुन नसक्नु ।

३.२ उपलब्धीहरू

१. २०८२ भाद्र २४ को आगजानी पश्चात तत्काल साविक बमोजिम नै नियमित प्रशासनिक काम सूचारु हुनु,
२. नगरपालिका कार्यालयको स्वीकृत दरबन्दीमा रहेका रिक्त पदहरूमा स्थायी पदपूर्ति प्रक्रिया प्रारम्भ हुनु,
३. सम्पन्न भएका अधिकांश योजनाको भुक्तानी हुनु,
४. श्रोत सुनिश्चित गरेरमात्र खरिद प्रक्रिया अघि बढाउनु,
५. प्रचलित कानून विपरित उपभोक्ता समितिलाई पेशकी दिने कार्य बन्द हुनु,
६. योजनाको खरिद प्रक्रिया अघि बढाउनु पूर्व नै जग्गाको स्वामित्व एकीन गर्ने कार्य प्रारम्भ हुनु,
७. योजना व्यवस्थापन प्रणाली, एकीकृत सेवा प्रणाली जस्ता विद्युतीय डिजिटल प्रणालीको शुरुवात हुनु,
८. आधारभूत नगर अस्पताल संचालन हुनु,
९. रंगशाला निर्माण प्रारम्भ हुनु ।

३.३. आगामी कार्यदिशा

१. आन्तरिक राजश्व वृद्धि : घरजग्गा रजिष्ट्रेसन र करको दायरा फराकिलो बनाई आन्तरिक आन्तरिक स्रोत थप सुदृढ बनाउने,
२. पूँजीगत खर्च सुधार : पूर्वाधार आयोजनाको समयमै ठेक्का सम्झौता र निरन्तर अनुगमन गरी ५२.८१% खर्च बढाउने,

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२.१३. कार्यान्वयन तह/क्षेत्रको आधारमा:

क्र.स.	विवरण	योजना संख्या
१.	नगरपालिका स्तरीय	६९९
२.	वडा स्तरीय	८७३
जम्मा		१५७२

२.१४. योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

क्र.स.	विवरण	योजना संख्या
१.	उपभोक्ता समिति मार्फत	८९०
२.	निर्माण व्यवसायी मार्फत	७०
३.	अन्य	४८२
जम्मा		१५७३

२.१५. बहुवर्षीय आयोजना तथा कार्यक्रम

क्र.स.	आयोजना	अवधि	लागत	श्रोत	अवस्था
१.	शहिद मार्ग	२०८०-२०८३	३६३०१७६५०.२४	संघीय	चालु
२.	सूर्योदय मार्ग	२०८०-२०८३	४९३०६५२१९.०४	संघीय	सम्पन्न

२.१६. समस्याग्रस्त आयोजनाको विवरण

क्र.स.	आयोजना तथा कार्यक्रम	कुल लागत	श्रोत	कार्यान्वयनको अवस्था
१.	भुटावर	३८०७७२०७.००	प्रदेश र स्थानीय तह	समस्याग्रस्त
२.	आधारभूत नगर अस्पताल	१३३०७५४८२.७४	संघ	Arbitration मा रहेको

२.१७. स्थानीय तहको क्षेत्र भित्र रहेका विद्यालय र विद्यार्थी सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण

विवरण	सामुदायिक		संस्थागत		धार्मिक	
	विद्यालय	विद्यार्थी	विद्यालय	विद्यार्थी	विद्यालय	विद्यार्थी
आधारभूत तह	२४	७२६०	२८	१६४३०	४	२४६
माध्यमिक तह	१७	४३५६	३५	२६८१		
शिक्षकको कुल दरबन्दी	४५४					
पदपूर्ति	४५४					

॥

 सुवास श्रेष्ठ
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

३. सुशासन र प्रविधि : डिजिटल प्रणाली (SETRA/E-GP) पूर्ण पालना गरी प्रशासनिक तथा वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने,
४. वडा र नगरपालिकाबाट अवलम्बन गर्ने नीतिमा एकरूपता कायम गर्नुपर्ने,
५. कतिपय कार्यक्रमहरूमा दोहोरोपन पनि देखिएकोले कार्यान्वयनमा एकद्वार नीति लागू गर्ने, जस
६. बिषयगत समिति र शाखाहरू बीच समन्वय एवं सहकार्यलाई प्रभावकारी बनाउने,
७. उच्च विकास नीति स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने,
८. एक पालिका एक उत्पादन घोषणा गरि त्यसको बजार बजारीकरण नीति तथा कार्यक्रमहरू तय गरि कार्यान्वयनको प्रक्रियामा लानु पर्ने,
९. मध्यकालीन खर्च संरचना र आयोजना बैंकलाई तयार गरी स्वीकृत गर्ने,
१०. कार्यसम्पादन सूचक तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने,
११. बालमैत्री, अपाङ्गता मैत्री र बातावरण मैत्री नगर बनाउने,
१२. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा र शिक्षा सेवाका लागि श्रोत, साधन र दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने,
१३. संघीय मापदण्ड बमोजिम O&M स्वीकृत गरी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र मातहतका कार्यालयमा आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने ।

३.४. निष्कर्ष

मेचीनगर नगरपालिकाले आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पादन गरेका कार्यहरूको प्रगति समावेश गरी विवरण तयार गरिएको छ । आ.व. २०८२/०८३ मा विनियोजित बजेट बमोजिमको आर्थिक प्रगति विवरण र योजना तथा कार्यक्रम तर्फ विनियोजित बजेटको खर्च प्रगति विवरण सहित सुशासनका क्षेत्रमा नगरपालिका सम्पादन गरेका कार्यहरू यस प्रतिवेदनको मुख्य अंशमा समावेश गरिएको छ । शाखा गत प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची खण्डमा समावेश गरिएको छ ।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कर्मचारी माग तथा पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	पदको नाम	सेवा	श्रेणी	माग संख्या	पदपूर्ति संख्या	पदपूर्ति बई आउन बाँकी संख्या	कैतिवत
१.	डा.स.	कृषि	पाँचौ	५	४	१	
२.	डा.स.	पशु	पाँचौ	४	२	२	
३.	सहायक	प्रशासन	पाँचौ	४	२	२	
४.	सहायक	लेखा, प्रशासन	पाँचौ	१	१	-	
५.	सब इन्जिनियर	मिथिल	पाँचौ	६	३	३	
६.	सब इन्जिनियर	मेकानिकल	पाँचौ	१	-	१	
७.	सहायक	कानून	पाँचौ	१	१	-	
८.	सहायक	सातावरण	पाँचौ	१	१	-	
९.	सहायक	पुरातत्त्व	पाँचौ	१	-	१	
१०.	सहायक	लेखा, प्रशासन	चौथो	४	-	४	
११.	तथ्यांक सहायक	विकिष	चौथो	१	-	१	
१२.	अभिन	गर्भ	चौथो	३	-	३	
१३.	सब इन्जिनियर	मिथिल	चौथो	१	-	१	
१४.	सहायक	प्रशासन	चौथो	२७	-	२७	

नगर सभा बैठक सम्बन्धी विवरण

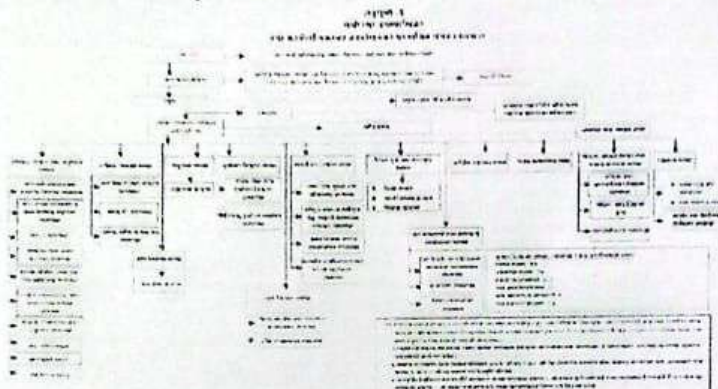
क्र.स.	बैठक मिति	उपस्थित संख्या	निर्णय संख्या	मुख्य निर्णयहरू
१.	२०८२/०६/३०	५७	४	विनियोजन ऐन २०८२ संशोधन, विभाजन्य लेरो व्यवस्थापन ऐन २०८२ स्वीकृत, सहकारी ऐन २०७५ संशोधन
२.	२०८२/०९/२४	६६	१४	अर्ध वार्षिक समीक्षा, आय-व्यय संशोधन, केही योजनाको थोत मुनिश्रितता
३.	२०८३/०३/३१	५९	१८	वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, विनियोजन ऐन २०८३ र आर्थिक ऐन २०८३ स्वीकृत, २ वटा ऐन र २ वटा नीति/रणनीति स्वीकृत, मंग्रिम सर्वेक्षण स्वीकृत, आधारभूत नगर अस्पतालको आ.व. २०८१/०८२ को लेखा परीक्षण र आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक बजेट स्वीकृत, विशेष प्रस्ताव स्वीकृत

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कर्मचारी व्यवस्थापन

मिति २०८१/०३/१० मा भएको दोस्रो नगरसभाको पाँचौ अधिवेशनबाट स्वीकृत मंगलनगर नगरपालिका

चानु आ.च. २०८३/०८८ देखि भूमि व्यवस्थापन भाखा थप गरिएको।

कर्मचारी व्यवस्थापन

मिति २०८१/०३/१० मा भएको दोस्रो नगरसभाको पाँचौ अधिवेशनबाट स्वीकृत दरबन्दी

भाग	उपनिवेशाधिकृत (ज/ल/१/१०)	अधिवेशनाधिकृत (१/१/१)	सहायक (१)	सम्मान
प्रशासन, योजना तथा अनुसन्धान भाग	१	१	१	११
आर्थिक विकास भाग	१	१	१	४
पुर्वाधार विकास भाग	१	१०	-	११
अर्थी विकास भाग	१	१	४	८
सांघातिक विकास भाग	१	४	-	५
आर्थिक प्रशासन भाग	१	१	-	४
आन्तरिक तथा पर्यटन भाग	१	-	-	१
महिला तथा बालबालिका भाग	१	१	-	४
स्वास्थ्य भाग	१	१	-	४
राजस्व भाग	१	१	-	१
निर्माण, नुवा तथा खेतीबारी भाग	१	१	-	५
कृषि विकास भाग	१	१	-	५
पशु विकास भाग	१	१	-	४
बागवानी तथा विपद व्यवस्थापन भाग	१	१	-	११
भूमि व्यवस्थापन भाग	१	५	४	११
नगर विकास	१	११	१४	५०
सम्मान	१०	८१	४८	१८९

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

[illegible]

क्र.सं.	मिफारिसमूह	संख्या															जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
१५	सुने व्यक्तिना नाम, घर, जन्म मिति तथा वतन सकयलक भएकौ भए सो व्यक्ति एक हो भए मिफारिस	५	४८		८५	२८	१०			५७	१०१		२३				५१
१६	नाम, घर, जन्म मिति मशोधनको मिफारिस		७	१३	१७	१३				८४	१६१						२९१
१७	जम्मा धनी वर्ग प्रमाणपत्रको मिफारिस	११	५		९	५	१०			४३	६४	४	१०				१६६
१८	फिलाकाट गर्ने मिफारिस										१३०	१५०	२२८				५०८
१९	संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक मिफारिस									२५	२५	१०	११				७१
२०	जीवितरंगको नाता प्रमाणित			५३							२४८	५५	६०				४२६
२१	मुनकसंगको नाता प्रमाणित तथा सज्जमिन मिफारिस			२२				१५७			५२२	८	१०				७११
२२	जीवित रद्दको मिफारिस			६						११	१५	१	२				३६
२३	इकतवा वा इकतार प्रमाणित			१२२		२५					१६						१६३
२४	नामगारी गर्ने मिफारिस		४	२२	७	११	१३	१०			१७		१०				६०
२५	उद्योग टाईगारी गर्ने मिफारिस												३				३
२६	विद्यालयको कक्षा थप गर्ने मिफारिस			१		२		४	१								१०
२७	अभ्रम, अभ्रम तथा अनाथको पालन पोषणको मिफारिस			१							३						३

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कार्यपालिका बैठक सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	वेतक मिति	प्रतिष्ठित संख्या	निर्णय संख्या	मुख्य विषयवस्तु
१.	२०८२/०४/१२	२४	२४	धरिब योजना, नगर करगट, नदीजम्बु गबाले उल्लेखन संकलन प्रतिवेदन
२.	२०८२/०५/१८	२१	१२	४ वटा कार्यविधि स्वीकृत
३.	२०८२/०६/०२	२०	९	भाषा २४ को आगबन्दी र कार्यालय व्यवस्थापन
४.	२०८२/०६/१०	१४	६	निर्णय नगर गबाले आह्वान
५.	२०८२/०६/२९	२१	६	बजेट संशोधन गिफारिम, कर्मचारी वस्तुनिष्ठ गिफारिम
६.	२०८२/०८/१७	२२	१६	आचारसंहिता अनुसमन समिति गठन, कार्यविधि स्वीकृत, नानाचारणीय परीक्षण प्रतिवेदन स्वीकृत (IEE)
७.	२०८२/०९/११	१८	२६	IEE प्रतिवेदन पछि नदीजम्बु गबाले उल्लेखन संकलनको रेकर्डमा लागि परिमाण स्वीकृत, NUGIP सम्बन्धी निर्णय, एकीकृत नगर सेवा बहाली संघान्न स्वीकृति
८.	२०८२/१०/२८	१८	१७	समापन र विशेष अनुसन्धानमा लागि योजना गिफारिम, संस्था वर्तमान नियमावली २०७७ संशोधन
९.	२०८२/१२/०२	२१	२७	NUGIP सम्बन्धी निर्णय, कार्यविधि संशोधन
१०.	२०८२/१२/२०	२१	२१	सामुदायिक विद्यालयको जग्गा स्थिति विधेय गिफारिम समिति गठन
११.	२०८३/०१/१५	२१	२२	बजेट तयारमा मार्ग दर्शन स्वीकृत, कार्यविधि स्वीकृत
१२.	२०८३/०२/०३	२०	२७	कार्यविधि स्वीकृत, नगरिका प्रकाशन गबाले समितिको गठन
१३.	२०८३/०३/०४	२३	२५	नदीजम्बु गबाले उल्लेखन संकलनको तयारको प्रतिवेदन स्वीकृत, बजेट संशोधन
१४.	२०८३/०३/१०	२३	४	आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक स्वीकृतिका लागि गिफारिम

वडा बैठक सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	वेतक संख्या	निर्णय संख्या
१	२१	८६
२	३१	३९
३	३१	६५
४	३२	१३९
५	४०	८८
६	३८	१४०
७	५३	८५
८	३८	५५
९	५१	७४
१०	२०	२८
११	४९	८३
१२	५४	९५
१३	१२	४७
१४	३०	७७
१५	२५	६९

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्वीकृत कार्यक्रम संख्या
सम्पन्न कार्यक्रम संख्या
चालु

सुशासन तथा क्षमता विकास

क्र.सं.	कार्यक्रम तथा योजना	विनिर्दिष्ट रकम	अवस्था	दिनांक
१.	गंगा प्रवाह सम्बन्धी अभियुक्ति कार्यक्रम	५०००००.००	भएको	
२.	जिल्ला तथा सम्पत्ति भण्डार भवन निर्माण	२७०००००.००	चालु	
३.	उपभोक्ता समिति अभियुक्ति कार्यक्रम	५०००००.००	नभएको	
४.	स्वीकृत नगर सेवा प्रणालीमा गंगाप्रवाहीको प्रशासन निर्माण अभियान	१८०००००.००	भएको	
५.	पुर्वाधार कृषि व्यवस्थापन	२०००००.००	भएको	
६.	प्रशासन, योजना तथा अनुगमन कृषि व्यवस्थापन	६०००००.००	भएको	
७.	आर्थिक प्रशासन कृषि व्यवस्थापन	५०००००.००	चालु	
८.	वि.सं.सं. प्रशासन सम्बन्धी प्रशासन	२५००००.००	नभएको	
९.	सामाजिक परिधि	१०००००.००	नभएको	
१०.	सामाजिक गुणवत्ता	१५००००.००	भएको	
११.	आर्थिक तथा अर्थ आर्थिक समिती	१०००००.००	नभएको	
१२.	नगरपालिका भन्सार व्यवस्थापन	१८०००००.००	भएको	
१३.	गुणवत्ता प्रविधि सम्बन्धी योजना निर्माण र कार्यान्वयन	१००००००.००	चालु	
१४.	नगरपालिका भर्ती सिमिटिभी समेत	१५०००००.००	चालु	
१५.	भूमि व्यवस्थापन खर्च	२५०००००.००	भएको	

महत्वपूर्ण कार्यहरु एकीकृत नगर सेवा प्रणाली

१. यदा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सिफारिसहरूलाई हार्डवेयर मेकानिजम मार्फत सेवा प्रवाह सुरु भएको छ । जसमा यदा नम्बर ६ वाट संचालन ल्याइएको छ ।
२. हाल सम्म २८४ जना नागरिकले अनलाइन मध्यमबाट कार्यालयमा उपस्थित नभई सेवा प्राप्त गर्नु भएको छ । त्यसैगरी १८९७० घरको आवश्यक विवरण सहितको प्रोफाइल यस प्रणालीमा तयार भइसकेको छ ।

284 158 0

25 8 0

14670

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

महत्वपूर्ण कार्यक्रम

योजना व्यवस्थापन प्रणाली: यस प्रणाली मार्फत योजना वर्षमा ३००० भन्दा धेरै योजनाहरू जस २०८१/०८२ मा नागरिक/टोपबिकास संस्था/सरकारी संस्था/वडा कार्यालय मार्फत संकलन भएको र मोडि नमोजिम मोडि प्रणालीमार्फत योजना कार्यान्वयन भएर जीवन प्रगति प्रतिवेदन मोडि प्रणालीमा नागरिकले समेत मूकै विवरणहरू हेर्न मिल्ने गरि योजनामा न्याउणको छ। जसमा मरदर दैनिक २५० भन्दा धेरै नागरिकले यो प्रणाली खोलेर योजनाहरूको प्रगति प्रतिवेदन हेर्ने गरेको देखिन्छ।

थप गरिने कार्य: लागन नपार गर्ने साथै समय थप गरि महज बनाउन स्मार्ट इन्डिस्ट्रिय मोड्युल थप गरि लागन नपार गर्ने उज्जिम महज, विहो रहरिवा बनाउने गर्ने देखिन्छ।

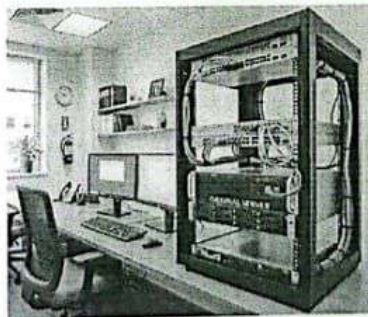
सूचना प्रणाली प्रणाली

योजना प्रणाली प्रणाली

कार्यालयमा सुरक्षित डेटा सेन्टर

- कार्यालयमा प्रयोगमा रहेका विभिन्न सूचना प्रविधि संग सम्बन्धीत सफ्टवेयर प्रणालीहरूबाट उत्पादन भएका लगभग ७५,००० भन्दा धेरै पब्लिकको अनिवार्य डेटा हरू जस्तै पब्लिकको आधारभूत विवरण भएको प्रोफाइल, सम्पति कर, भूमिकर तिर्ने सम्बन्धीको विवरण, घर नक्साको विवरण साथै कार्यालयका फाइल सर्भर, नेटवर्क सर्भर लगायतका विवरण सुरक्षित गरि कार्यालयमा नै डेटा सेन्टर स्थापना गरि राखिएको छ।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सिफारिस सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	सिफारिसहरू	वर्गगत सिफारिस मण्डल																जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५		
३१	विश्वविद्यालय अङ्ग्रेजीत माग्योक्तता सिफारिस	५	८	३	५	७	१०		११	५		७	१				६२	
३२	आर्थिक अवस्था कमजोर वा सामान्य रहेको सम्बन्धी सिफारिस	२५	१७		१८	१२			११०			३					२०६	
३३	शारर तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस	४०	५१३	४९	१०५	१०१	१४०		१००	११०		१०५	१४५				५२३६८	
३४	सम्बन्धित कानून अनुसार प्रत्यागोजित अभिभावक बर्माजिमको अन्य सिफारिस वा प्रमाणित	५७२			१८०									२	१४३८		८५५२	
३५	शर बाटो सिफारिस	८५	२३४		८५	१३३	२६३	४३५	२०३	३३८		३२४	३२४				२०००२८८२	
३६	कार किस्ता प्रमाणित	८५	५३२		१२६	११७	२७०	२८५	१५७	१७१		२३२	१८६				१८७२५३६	
३७	करमा बर्गिकरण	११४	३३६		१४०	२००	५७५		३०५	२६७		१२२	२९८				१२२२४८६	
३८	बाटो प्रमाणित सिफारिस				३६	१५	५५		२७	६७			८८				३०८	
३९	सरोवास प्रमाणित सिफारिस				८०	३०	३२		१५	५७		४३	१३				४९३९७	
४०	विविध				८८३	६६६	११५४		११३	१५५			३५	१८५			१५५१९२६०	
	जम्मा	१८९५	२४३६	१११८	२३५१	१७८८	४०३९	१७३८	१८४०	४४५०	५३९३	१६८५	२४२५	१०२३	३५१८	४५६८	४१५०७	

आ.व.२०८२/०८३ स्वीकृत बजेटको विवरण

क्र.सं.	शिर्षक	विनियोजित रकम (रु.मा)	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत
१	मानु खर्च(प्रशासनिक खर्च)	३०१३२९७७७.१४	२८२८१८०२४.५२	९३.८६
२	पूर्वाधार विकास	८३३७४८२८०.१७	४५८०३७५५८.१९	५४.९४
३	मुशामन तथा क्षमता विकास	५४२६८३४४.००	१६७३५१२३.७४	३०.८८
४	ममपुरक कोष	६०००००००.००	१६२०००००.००	२७.००

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

न्यायिक समिति - प्रगति विवरण

दलौ भएका कुल मुद्दा मध्येका	१०९
कुल फरककोट भएका मुद्दा	४६
मेलमिलाप प्रक्रियामा रहेका बाँकी मुद्दा मध्येका	६३

क्र.सं.	मुद्दा	मध्येका
१	अशान्त तथा सम्बन्धित निकायमा उजुर गर्न जानु भनि मुनाइएको	२०
२	तायेलीमा	१२
३	महामति	७
४	मिलापच	५
५	रक्षा आदेश	१
६	भाडा रकम कुकुरा आदेश	१
	कुल फरककोट	४६

कानून निर्माणको अवस्था

ऐनको संख्या	नियमावलीको संख्या	कार्यविधिपको संख्या	निर्देशिकाको संख्या	मापदण्डको संख्या	आचारसंहिता
२७	७	४२	६	५	१

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मुशासन सम्बन्धी अन्य विवरण

मुचनाको हक सम्बन्धी कार्य

मुचना अधिकारी : ज्ञानोक्त कुमार भेटवाल
उपलब्ध गराइएको मुचना संख्या :

मुचना माग संख्या :

मुनासो सम्बन्धी (Hello Sarkar) सम्बोधन

मुनासो मुद्दे अधिकारी : अनन्त प्रकाश बस्ती

जम्मा मुनासो :

मुसाधान भएका मुनासो : २०
रुपैया :

समाधान हुने क्रममा

सार्वजनिक सुनुवाई : भएको भएको

सार्वजनिक परीक्षण :

बैठक तथा छलफल सम्बन्धी विवरण

मुशासन समितिको बैठक - ४ वटा

योजना संचालन व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम (२०८२/०५/०४)

बडा सचिवसंगको बैठक (२०८२/०५/३०, २०८२/०९/१६)

शाखा प्रमुख बैठक (२०८२/०९/०२ र २०८३/०३/१२)

योजना तथा पूर्वाधार शाखाको संयुक्त बैठक (२०८२/१२/२७)

खरिद इकाईसँग सम्बन्धित प्रगति विवरण

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण		
१.	मूचीदत्ता	बरा	३६२		
२.	मोटी खरिद	बरा	७७		
३.	इन्भोइस पत्र मार्फत खरिद	बरा	१४		
४.	जोखपत्र मार्फत खरिद	बरा	१८		
५.	परामर्श खरिद	बरा	७		
६.	सामान लिकारा	पटक	१२२		
७.	सालगामान हस्तान्तरण	पटक	३६		
८.	उपकरण मर्मत	पटक	५९		
९.	मोटरसाइकल मर्मत	पटक	५७		
१०.	ठुला गबारी मर्मत	पटक	६०		

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भौतिक प्रगति विवरण

सिन	कार्यक्रम विवरण	प्रगति विवरण	कैफियत
८	स्थानीय रैथाने बान्नी (फापर, कोदो, घमला बन्ग बान्ने लगायत आदि) प्रवर्द्धन अनुदान सहयोग कार्यक्रम	२ सम्पुष्ट	
९	मापदण्ड बमोजिम प्लास्टिक घरमा तरकारी उत्पादन सहयोग कार्यक्रम	२ जना	१ - फर्म
९	उन्नत सुपारीको बेर्ना उत्पादन अनुदान सहयोग	२	१ - सम्पुष्ट
१०	मौपमी फलफुलको बिरुवा वितरणमा अनुदान	०	
११	माटो परिक्षण ल्याब संचालन (माटो परिक्षण किट खरिद)	५ किट खरिद	
१२	डिप बोरिंग ७५/२५ साझेदारी (बडा न. ७-४ वटा, बडा न. ९-५ वटा, बडा न. १०-२, बडा न. ११-४ वटा, बडा न. १२-१ वटा, बडा न. १३-२ वटा र बडा न. १४-४ वटा)	२२ वटा	
१३	कृषि परामर्श सेवा	१००० जना	

सिन	कार्यक्रम विवरण	प्रगति विवरण	कैफियत
प्रदेश सशर्त अनुदान कार्यक्रम विवरण			
१	बेसार उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०	नभएको
२	मौरीपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (६४ जना कृषकहरुलाई ५ दिने तालिम प्रदान गरि ५१ जनालाई १२६ वटा आधुनिक घर वितरण भएको)	५१	
३	सोलार डिप बोरिंग बडा न. १०	०	नभएको

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

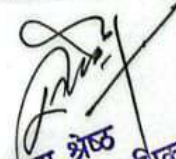

भौतिक प्रगती बिबरण

सि न	कार्यक्रम बिबरण	प्रगति बिबरण	कैफियत
संघिय सरकार सशर्त अनुदान			
१	आ.व. २०८१/०८२ मा स्थापना भएका पकेट विकाश कार्यक्रमको निरन्तरता	१७ जना	
२	कृषि हाटबजार स्तरोन्नती (माथिल्लो धुलाबारी कृषि हाटबजार, मेचीनगर - ९)	१ वटा बजार	टहरा निर्माण प्लम निर्माण टिन फेरेको
३	किसान सूचीकरण कार्यक्रम (वडा नं. ११, १२ र १३ मा)	२६७८ जना	सुचिकृत भएको
४	प्रांगारिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम (मेचीनगर वडा नं. ३ - २ जना र वडा नं. १३ - १ जना)	३ जना	

सम्पन्न हुन नसकेको कार्यक्रमहरुर कारणहरु

कार्यक्रमको नाम	सम्पन्न हुन नसकेको कारण
५ स्थानमा स्थानीय कृषि उपज बिक्री कक्ष व्यवस्थापन तथा संग्रालन तकारी बाली न्युनतम समर्थन मूल्य अनुदान कार्यक्रम	कार्यक्रम स्थगन गरिएको
बेसार उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कार्यक्रम स्थगन गरिएको
शोहार डिप वीरिग वडा नं. १०	लाभग्राही सहभागी नभएको
	लाभग्राही सहभागी नभएको

 सुवास श्रेष्ठ
 प्रमुख पञ्चासकीय अधिकृत

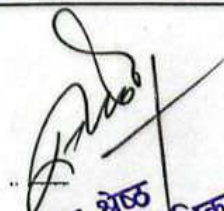
कृषि विकास तर्फ

कार्यक्रमको बित्तिय प्रगति बिबरण

सि न	कार्यक्रम बिबरण	स्वीकृत बजेट	खर्च बजेट	खर्च प्रतिशत
१	नगर स्तरिय कार्यक्रम	९३,०००००	७६,३१,३६६	८२.०५
२	प्रदेश सरकार सशर्त बजेट	४८०००००	१०,८०,२७०	२२.५
३	संघिय सरकार सशर्त बजेट	४९६६०००	३०,४५,५६०	६१.३२

भौतिक प्रगति विवरण

सि न	कार्यक्रम बिबरण	प्रगति बिबरण	कैफियत
१	कृषि यान्त्रिकरणको लागि कृषकहरुलाई आधुनिक कृषि यन्त्र तथा औजार वितरण	९२ जना	
२	तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण, व्यवस्थापन तथा संचालन (बौद्धमोड, मेचीनगर २ मा निर्माण भएको)	१ वटा	
३	५ स्थानमा स्थानीय कृषि उपज बिक्री कक्ष व्यवस्थापन तथा संचालन	०	स्थगन
४	तकारी बाली न्युनतम समर्थन मूल्य अनुदान कार्यक्रम	०	स्थगन
५	प्रांगारिक मल उत्पादन तथा वितरण कार्यक्रम (Vermicompost, OWDC, NWDC, Trichoderma etc)	४५०	
६	आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम (बाली उपचार शिबिर संचालन)	३७५	

 सुवास श्रेष्ठ
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भौतिक प्रगती विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम विवरण	प्रगति विवरण	कोषिगत
१	पशु चरमन साहोदारीमा हिउदे तथा वर्षा आसको निज वितरण (बि. भेन, बानस, लियोसोनी, सुदान आदी)	१००% के.जी	
२	ज्यामखन्ड खोरिद (१००% अनुदानमा)	१००%	
३	कृषिमा कार्यान्वयन लागि तयार नार्डोबन खोरिद तथा लोडोबन खोरिद (गमबुद, एडोब, गलोब, शिप, आई. गन रेप्री आदी)	१२ फटक	
४	सामुदायिक कुकुर व्यवस्थापन कार्यक्रम	४२३	मा. गा.
५	निजी घरामा नर्ता तथा घोरकय पात्र वितरण तथा निगमन कार्यक्रम	१	
६	निजी घरामा नर्ता तथा जम्मा निगमनसँग अन्तर्गतका कार्यक्रम	१	

भौतिक प्रगती बिबरण

सि.नं.	कार्यक्रम विवरण	प्रगति विवरण	कोषिगत
१३	शाखा अन्तरगतका प्राविधिकहरू सँग मासिक योगासिक तथा वार्षिक प्रगति सँगैसा बैठक	१२	
१४	मासु पसल सँगैसाक मासु सहकारी तथा उपभोक्ता अधिकार लगायत सरोकारवालाहरू सँग अन्तरक्रिया	१	
१५	सामुदायिक तथा निजी घरपालुवा कुकुर व्यवस्थापनका लागि अध्यापन	०	
१६	निजी कुकुर दर्ता तथा प्रमाणिकरण	०	
१७	मासु पसल निरीक्षण तथा अनुगमन	०	
१८	माछा पोखरि व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रसायन औषधी र सामग्रीहरू अनुदानमा वितरण	०	

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भौतिक प्रगती विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम विवरण	प्रगति विवरण	कैफियत
१९	खानेपानी उपविभागको योजना	२	
२०	खानेपानी योजनाको अन्तिम चरणको शुरुवातको लागि योजना	१	
२१	संघीय सरकार सशर्त अनुदान कार्यक्रम विवरण	प्रगति विवरण	कैफियत
२	पशु स्वास्थ्य कार्यक्रमको शुरुवात तथा अन्तिम चरण	१	

भौतिक प्रगती विवरण संघीय सरकार सशर्त अनुदान

क्र.सं.	कार्यक्रम विवरण	प्रगति विवरण	कैफियत
१	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाउँ एक प्राथमिकहरूको तलब भत्ता	२	
२	कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथा जलक अघाधिक कार्यक्रम	१	
३	कृषि मर्माधान मिसन कार्यक्रम	१	
४	एक पालिका एक भेटेरिनरी डाक्टर	१	
५	गर्भ भेटी प्रवर्धन कार्यक्रम	५	
६	खारेज रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	०	
७	पशुपन्थी माहामारि/अकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	१	

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पशु विकास तर्फ कार्यक्रमहरुको बिबरणः

नगर स्तरीय कार्यक्रम स्वीकृत बजेटः	रु ४३,१०,०००।०
प्रदेश सरकार सशर्त बजेटः	रु ६,०००००।००
संघिय सरकार बजेटः	रु २१,०९,०००।००
कूल कार्यक्रम बजेटः	रु ७०,१९,०००।००

भौतिक प्रगती बिबरण

सि न	कार्यक्रम बिबरण	प्रगति बिबरण	कैफियत
१	पशुपन्क्षीका लागि औषधी खरिद	८९४३	उपचार
२	माहामारी तथा आकस्मिक रोग नियन्त्रणका लागि थप कार्यक्रम	०	
३	लम्पिस्किन विरुद्ध खोप कार्यक्रम (संघ र प्रदेशवाट खोप उपलब्ध हुने गरि) खोप लगाउने पारिश्रमिक तथा लजिस्टिक सामग्री खरिद	१५२७२ गाइ भेसीमा खोप	निशुल्क
४	रेविज खोप खरिद तथा निशुल्क वितरण	४६०	
५	NAHIS को माध्यमवाट मासिक ईपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ	१२	
६	GHP असल पशुपालन अभ्यास सम्बन्धि सचेतना गोष्टि कार्यक्रम	१	

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

शाखाको पहलमा गरिएका अन्य पशु सेवा सम्बन्धित कार्यहरू:

- ❖ मेचीनगर नगरपालिकाको वडा नं ४ मा रहेको भारद्वाज कृषि तथा पशुपालन कर्म प्रा. लि., अर्घाखाँडा कृषि तथा पशुपालन प्रा. लि. र निरोला कृषि तथा पशुपालन प्रा. लि. मा भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र झापाको आर्थिक सहयोग र यस शाखाको संयोजनमा करिब १२४ गाईहरूको प्रजनन स्वास्थ्यको अल्ट्रासाउण्डको माध्यमबाट प्रजनन विकृत समस्याहरूको निदान गरि स्थलगत उपचार सेवा प्रदान गरिएको ।
- ❖ पशुपन्डी तालिम केन्द्र दुहवी सुनसरी संगको समन्वयमा यस शाखामा कार्यरत ४ जना कर्मचारीहरूले पशुपन्डी विषयक तालिम लिएको । त्यसबाट कर्मचारीहरूको कार्यक्षमता र दक्षता बृद्धि भएको ।

शाखाको पहलमा गरिएका अन्य पशु सेवा सम्बन्धित कार्यहरू:

- ❖ निजिस्तरको प्राविधिक २ जनालाई शाखाको पहलमा पशु सेवा तालिम केन्द्र दुहवी वाट कृतिम गर्भाधान सम्बन्धि १५ दिने तालिम गराइ हाल निजि स्तरमा कार्यरत भएको ।
- ❖ पशु सेवा तालिम केन्द्र दुहवी सुनसरी तथा भेटरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र भद्रपुर झापामा सन्चालन हुने कृषकस्तर तालिममा यस नगरपालिकाबाट ६ जना अगुवा कृषकहरूलाई सहभागि गराइ तालिम दिएको ।
- ❖ यस शाखाको सिफारीसमा पशुपन्डी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय बिराटनगर वाट ३ वटा गाई फार्म र १ वटा बंगुर फार्मको स्तर उन्नति भइ पशुपन्डी श्रोतकेन्द्रको रूपमा विकास गर्नका लागि कार्यक्रममा छनौट हुन सफल भएको ।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

शाखाको पहिलमा गरिएका अन्य पशु सेवा सम्बन्धित कार्यहरू:

- पशुपन्डी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला बिराटनगरको आयोजनामा मेचीनगर नगरपालिकामा शाखामा कार्यरत कर्मचारी तथा निजी पाराभेट र अगुवा कृषकहरूको सहभागितामा १ दिने स्थलगत पशुपन्डी रोग व्यवस्थापन विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- पशुपन्डी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय बिराटनगरबाट लम्पी स्किन रोग विरुद्धको १६,००० डोज खोप बिज्ञ केन्द्र मार्फत निशुल्क उपलब्ध भएको । जसबाट यस नगरपालिकामा विगत वर्षहरूको तुलनामा सो रोगको प्रकोप कम भएको कारण कृषकहरूको पशुधन क्षतिमा न्युनिकरण भएको ।
- वृषि पशुपालन फर्म दर्ता तथा नविकरण कार्यविधि तथा मासुपसल सञ्चालन मापदण्ड सम्बन्धि मस्यौदा तयार गरि अध्ययनको अवस्थामा रहेको ।

मेचीनगर नगरपालिका

गठन मिति : २०७३/११/२२

क्षेत्रफल : १९२.५२ वर्ग मि.

वडा संख्या : १५

जनसंख्या : १३३०३३

घरघुरी संख्या : ३२६९५

जनघनत्व : ६९१/वर्ग कि.मि. (१८००/वर्ग माइल)

हुलाक कोड : ५२२०६

क्षेत्रीय सङ्केत : +९७७-२३

वेब साइट : mechinagarmun.gov.np

(<http://mechinagarmun.gov.np/>)

सिमाना

पूर्व : पश्चिम बङ्गाल, भारत

पश्चिम : अर्जुनधारा र बिर्तामोड नगरपालिका

उत्तर : बुद्धशान्ति गाउँपालिका र इलाम जिल्ला

दक्षिण : भद्रपुर नगरपालिका

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बजेट तथा कार्यक्रम नेपाल सरकार शसर्त बजेट

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	प्राप्त बजेट	कैफियत
१	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडलमा नयाँ लघु उद्यमी सृजना	576000	सम्पन्न
२	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती	120000	सम्पन्न
३	संभाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	140000	नभएको
	जम्मा	8,36,000.00	

नगर बजेट

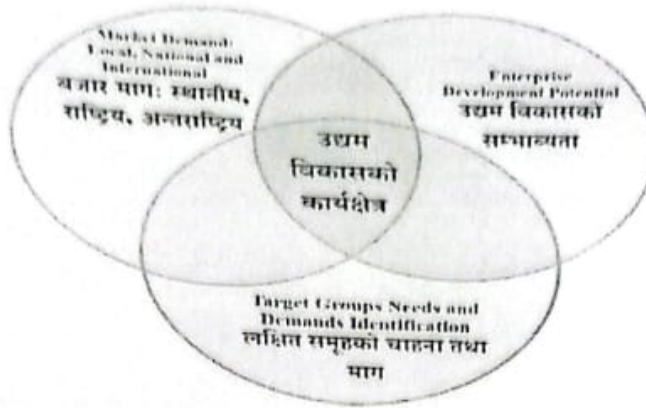
सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	प्राप्त बजेट	कैफियत
१	मापदण्ड बमोजिम नयाँ उद्यमीका लागि उद्यमशिलता विकास तालिम	200000	सम्पन्न
२	लघु उद्यमीहरुको क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम कुनै १ सीपका लागि मात्र (कार्यपालिकाले तोके बमोजिम)	500000	नभएको
३	सीप विकास तालिम संचालनका लागि आवश्यक प्रविधि खरिद	300000	नभएको
		10,00,000.00	

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेड) मोडल

उद्यम विकासका लागि उद्यमीहरूको माग, बजार सम्भाव्यता, कच्चा पदार्थमा आधारित रहेर उद्यम विकासको सम्भाव्यता हेरेर मात्र उद्यम विकासको कार्यक्रमहरू तय गरिन्छ ।

लघु उद्यम विकास मोडेलको प्रारूप

- उद्यम विकासका लागी सामाजिक परिचालन:
- उद्यमशीलता विकास:
- प्राविधिक सीप विकास तालिम:
- लघु वित्तमा पहुँच:
- उपयुक्त प्रविधिमा पहुँच:
- बजारीकरण तथा व्यावसायिक परामर्श:

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

लघु उद्यम विकास अन्तर्गत विगत ३ वर्षको तथ्यांकको विश्लेषण				
सि.नं.	विवरण	आ.व. २०८०/८१	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८२/८३
१	उद्यमशिलता विकास तालिम संचालन	२ (४४)	१ (६१)	२ (६०)
२	सीप विकास तालिम संचालन संख्या	२	४	२
३	सीप विकास तालिमममा सहभागी संख्या	४२	५५	५७
४	बजारीकरण कार्यक्रम	१	१	१
५	उद्यम अवलोकन भ्रमण	१	१	१
६	प्रविधि हस्तान्तरण संख्या	३५	४३	०
७	एडभान्स सीप विकास तालिम संख्या	२	२	२
८	एडभान्स सीप विकास तालिममा सहभागी संख्या	१९	३५	१७

अतिरिक्त कार्यक्रम/ क्रियाकलापहरु

१. मेचीनगर नगरपालिका र घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय सँगको सहकार्यमा मेचीनगर नगरपालिका वडा नं. ७ मा ३० कार्य दिनको औद्योगिक जनशक्ती उत्पादन अन्तर्गत रेगिजनका झोला उत्पादन सम्बन्धि सीप विकास तालिम संचालन गरियो। यस तालिममा उद्यम दर्ता भएका मेचीनगर क्षेत्रका १३ महिला लघु उद्यमीहरुको सहभागिता रहेको थियो।

२. उद्यम विकाश शाखामा व्यवसायीक परामर्शक लागि आउनु भएका करिव १६ जना स्थानियहरुलाई उद्यम सम्बन्धि परामर्श र लघु उद्यमीहरुलाई On site coaching गर्ने कार्य गरियो।

३. औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठानबाट सहुलियत पूर्ण कर्जाका लागि नगरपालिकामा कार्यरत १ जना उद्यम विकास सहजकर्तालाई फिल्ड भेरिफिकेशनका लागि अनुरोध भई आएकोमा मेचीनगर क्षेत्र भित्रका २२ वटा उद्यम व्यवसायको फिल्ड भेरिफिकेशनको कार्य भएको। जसबाट २ वटा उद्यम छनौट भएकोमा १ वटा उद्यम (मेचीनगर १ को दिव्यानी कृषि फर्म प्रो. देविका खड्का ९८१४९६९१६३) ले सहुलियतपूर्ण कर्जा (२० लाख) राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक धुलावारी शाखाबाट प्राप्त गर्न सफल भएको।

४. उद्यम अवलोकन भ्रमण अन्तरगत यसै पालिकाका २८ जना उद्यमीहरुका लागि १ दिने उद्यम अवलोकन भ्रमणमा सहभागी भएका।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू:

- उद्यमशिलता विकास तालिम सम्पन्न हुनासाथ सीप विकास तालिम कार्यक्रम संचालन गर्ने प्रविधि नहुँदा उद्यमीहरू हराउने गरेको।
- तुरुन्तै प्रविधिमा पहुँच पुर्याउनु पर्ने।
- प्रत्येक वर्ष फरक फरक तरिका र पद्धतीले कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने भएको हुँदा आन्तरिक समस्याका कारण पेश्की रकम प्राप्त, सम्पन्न भएका कार्यक्रमहरूको सोधभर्नामा समस्या रहेको।
- समुदाय स्तरमा र वडाका विभिन्न टोलमा कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने भएको र तुरुन्ता तुरुन्तै निर्णय गरी कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने भएको हुँदा स्टेशनरी सुविधा, खाजा सुविधा र अन्य सुविधाका लागि समस्या हुने गरेको।
- शाखा गत रुपमा शाखा वा उपशाखाको व्यवस्थापन हुनु पर्ने।
- भिन्नै शाखा वा उपशाखाको रुपमा कार्यक्षेत्र र तालिम कक्षको व्यवस्थापन हुनु पर्ने।

अवसर:-

- स्थानीय स्तरमा संचालन गर्नु पर्ने कार्यक्रम स्थानिय पालिकाबाट संचालन हुँदा सहभागीहरू अत्यन्तै उत्साही भएको।
- स्थानीयको माग अनुसारको सीप प्रदान गरी तालिम संचालन गरिएको हुँदा अत्यन्तै उत्साह मुलक सहभागीता रहेको।
- माग र आपूर्तिको नियमानुसार कार्यक्रम संचालन भएको।
- उद्यमशिलता विकास तालिम र सीप विकास तालिम पश्चात तुरुन्तै सहभागीहरू उत्पादन प्रकृत्यामा गई आर्थिक लाभ लिन थालेको।
- १ वर्ष भन्दा बढी एकै उद्यमी सहभागी हुने हुँदा सहभागीहरूले आश्चर्य जनक रुपमा कार्यक्रमलाई लिएको, आफूहरूले कल्पना गरे भन्दा फरक कार्यक्रम रहेको भनि भन्ने गरेको।
- उपलब्धी मुलक सहभागीता भएको।
- सीपलाई परिमार्जन गर्दै क्षमतावृद्धि कार्यक्रममा सहभागी भई स्वरोजगार भई थप आमदानी लिन सफल भएको हुँदा क्षमतावृद्धि कार्यक्रममा एकदमै उत्साहजनक सहभागीता रहेको।
- यस आ.व.मा ५ जना लघु उद्यमीहरू सीप परिक्षणमा सहभागी भएको।
- हाल सम्म २० जनाले उद्यम दर्ता गरी उत्पादन तथा सेवा प्रकृत्यामा रहेको।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू:

- उद्यम विकास समिति गठन हुनु पर्ने ।
- स्थानीय सरकारको गाव कर्तव्यगत हो भन्ने मान्यताबाट बाहिर निस्कनु पर्ने साथै स्थानीयको समेत बजेटमा लागत सहभागिता हुनु पर्ने ।
- उद्यम विकास समितिको काम कर्तव्य र अधिकार क्षेत्र प्रष्ट हुनु पर्ने ।
- स्थानीय स्तरमा सञ्चालित लघु घरेलु तथा साना उद्यम व्यवसायलाई प्रवर्धन गर्न प्रोत्साहनको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- स्थानीय उत्पादनको बजार बजारीकरणका लागि साझा सुविधा केन्द्र/उद्यम घर/कोसेली घर वा विक्री केन्द्र संचालन (राजमार्ग वा स्थानीय हाट बजार पायक पर्ने) गर्नु पर्ने ।
- पर्यटकिय केन्द्र लक्षित लघु उद्यम विकास गर्नु पर्ने र
- स्थानीय औद्योगिक व्यवसाय ऐनको निर्माण र कार्यान्वयन तथा उद्यम र वाणिज्य फर्म दर्ता सुरु ।
- लघु उद्यमीहरूका लागि बित्तिय साक्षरता कक्षा संचालन गर्नु पर्ने ।
- नगर विकास योजनामा उद्यमशिलता विकास शिर्षकमा वडा गत रुपमा समेत बजेट व्यवस्थापन हुने गरेको तर के कार्यक्रम र यस भाव भएको उपलब्धी तथ्यांक व्यवस्थापन हुन नसकेको हुँदा सुधार गर्नु पर्ने ।

सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू:

- पालिकामा विषयगत शाखाहरू (उद्यम/रोजगार/सामी/रेमी) हुँदाहुँदै नगरबाट उद्यमशिलता विकास र सीप विकास कार्यक्रममा विभिन्न सघ संस्थाहरू हाबी हुने गरेको किन ?
- लघु उद्यम विकास कार्यक्रम वा पालिकाको कार्यक्रमबाट सृजना भएका र दर्ता प्रकृया पुरा गरेका उद्यमीहरूका लागि न्यूनतम ५०००००.० सहूलियत पूर्ण कर्जाका रुपमा जगेडा कोषको व्यवस्थापन गरि जगेडा गर्नु पर्ने ।
- पालिकाबाट जुन सुकै कार्यक्रममा प्रविधि र सीपका लागि आवेदन गरेका र लाभग्राहीका रुपमा रहेका व्यक्तीहरूलाई अनिवार्य उद्यमशिलता विकास कक्षमा सहभागी हुनु पर्ने बातावरणको सृजना गरिनु पर्ने ।
- एक पालिका एक उत्पादन अन्तर्गत मेचीनगर नगरपालिकाको उत्पादनको घोषणा गरि त्यसको बजार बजारीकरण निती तथा कार्यक्रमहरू तय गरि कार्यान्वयनको प्रकृयामा लानु पर्ने ।
- परम्परागत उत्पादन/हस्तकला जन्य उत्पादनलाई उद्यमशिलता / सीप विकास / गुणस्तर / प्याकेजिङ्ग / बजारीकरणमा जोडनु पर्ने ।
- प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम समयमै र सुधारात्मक हुनु पर्ने ।
- गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम स्थानीय स्तरबाट संचालन भएको हुँदा विगत वर्षको तुलनामा सहज भएता पनि उद्यमी छनौट र समयमै कार्यक्रमका बारेमा निर्णय हुन नसक्दा कार्यान्वयन पक्षमा केही असहज महशुस भएको ।
- चरणबद्ध रुपमा कार्यक्रम संचालन हुने भएको हुँदा एक विषयमा ठुलो नलागेमा सम्पूर्ण कार्यक्रम प्रभावित हुने गरेको ।
- उद्यमशिलता विकासलाई कम महत्व दिने र सीप विकास तालिमलाई मात्र महत्व दिएको पाइयो ।

 सुवास श्रेष्ठ
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सुरक्षित आप्रवासन (सामी) कार्यक्रम

क्र.सं.	संक्षेपित	सहभागी संख्या
१	२१ दिने विषयी साक्षरता कक्षा	६०
२	३ दिन साहकारीका संयोजकसँग खाई विविध साक्षरता कार्यक्रम	७५
३	५ दिन अनौपचारिक समूहका सदस्यलाई विविध साक्षरता कार्यक्रम	१५०
४	माध्यमिक तहका विद्यार्थीलाई खाई विज्ञानयन्त्रीय विषयी साक्षरता कार्यक्रम	३००
५	सहज अभिमुखीकरण तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम	३५०
६	रिटनी ओलेन्डियर घरभेट कार्यक्रम	४४५५
७	वैदेशिक रोजगारमा गएकाको परिवारसँग भेटघाट र सूचना संकलन	५०८
८	वैदेशिक रोजगार जान तयारी गरेकाहरूलाई सुरक्षित आप्रवासनयार्गे सूचना जानकारी प्रवाह	७७५
९	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूलाई सूचना संकलन	३००
१०	स्वास्थ्य उपचार प्राप्त गर्ने संख्या - घातक रोग लागेका	११
११	अंगभंग भई फर्किएकाहरूलाई थप सुविधाका लागि मिफारिम गरिएको संख्या	६
१२	वैदेशिक रोजगार ब्रोडरबाट छात्रवृत्ति पाएका संख्या	१०

प्रमुख उपलब्धी : परिचरमा विषयी व्यवस्थापन, वचन तथा विप्रेषणको सदुपयोग गर्ने प्रचलन बढेको
वैदेशिक सुरक्षित रोजगार सम्बन्धि चेतना अभिवृद्धि भएको
वैदेशिक रोजगारसँग सम्बन्धित समस्या पहिचान भई समाधान
प्रक्रियामा सहयोग पुगेको
गर्गिएको।
विविध साक्षरता कक्षाका ७० जना सहभागीसँग बुटिक तालिम प्रदान

रोजगार सेवा केन्द्र (रेमी समेत)

कार्यक्रम विवरण	खर्च प्रतिगत	कैफियत
धर्मको सम्मान राष्ट्रको अभियान संचालन	१००	२५ जना
आप्रवासी श्रमिक संजाल- संचालन तथा व्यवस्थापन	९७	कार्यालय सामग्री सहयोग
नगर/बडा नगरीय आप्रवासी श्रमिक संजालको विभागीक बैठक	९९	
वैदेशिक हिंसा लाग्दछन् सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम	१००	
मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि विद्यालय अभिमुखीकरण	९७	६०० भन्दा बढी
सहकारीको क्षमता विकास कार्यक्रम	२९	२५ जना
रोजगार संवाद मञ्चको संचालन	९८	२० जना टोयोमी
पिता र पुतः एकीकरण योजना सम्बन्धि अभिमुखीकरण	९०	१८९ जना
विप्रेषण व्यवस्थापन कक्षा संचालन बचन एवं भुक्तानी	७६	३२ जना ४ रुपमा
गाथी शिक्षा-पियर सपोर्ट समूहगत अभिमुखीकरण	८४	४१ जना ५ रुपमा
स्वरोजगार तथा उद्यमशिलता प्रवर्धनका लागि आवश्यक प्रविधि सहयोग	२२	९ जना प्रविधि सहयोग
आपतकालिन राहत कोषको व्यवस्थापन	५०	५ जना
अन्तराष्ट्रिय आप्रवासी कामदार दिवस मनाउने	१००	
अन्तरिक रोजगारी प्रवर्धनका लागि वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरूलाई	९३	२५ जना
उद्यमशिलता प्रवर्धन कार्यक्रम	११६७	
आ.व. २०८२/८३ मा धर्म स्वीकृति सहजिकरण संख्या		
आ.व. २०८२/८३ मा वैदेशिक रोजगार ब्रोडर प्रदान गरेको आर्थिक सहायता	८००००००.००	
मूल्य आर्थिक सहायता	३८७५०००.००	
विरामी र अर्ह्यभट्टा आर्थिक सहायता	४५००००.००	
पारिवारिक स्वास्थ्य उपचार सहायता	११	
छात्रवृत्ति सहायता	२०	
ENSURE बट Electronics को तालिम प्राप्त संख्या	९	
प्रविधि सहयोगमा विभिन्न सामग्री प्राप्त गरेका		

प्रविधि: Electric Sewing Machine, Generator, Mini Tractor, Refrigerator, Steamer (Iron)

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

महिला तथा बालबालिका शाखा

क्र.सं.	कार्यक्रम	लाभान्वित	कैफियत
१	अटिजम भएका बालबालिका हरुका अभिभावकहरुलाई हेरचाह सम्बन्धि - ३ दिने तालिम	६० जना	
२	महिला शिप विकास तालिम केन्द्रमा ढाका बुनाई ३ महिने आधारभूत तालिम - सम्पन्न	१५ जना	
३	GESI Audit - सम्पन्न		
४	१६ दिने लैङ्गिक हिंसा विरुद्धका कार्यक्रम/ REMI र IGBVRN संग समन्वय गरि -१७ वटा उ.मा.वि का छात्रछात्राहरुलाई प्रविधि र लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध वक्तृत्वकला प्रतियोगिता		
५	दिवशीय कार्यक्रम अन्तर्गत : - अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस अन्तर्गतका कार्यक्रम - मानव अधिकार दिवस - महिला दिवस - अपाङ्ग दिवस - अन्तराष्ट्रिय एड्स दिवस		

आ.व. २०८२/८३ मा सम्पन्न गरिएका गतिविधिहरु

क्र.सं.	गतिविधिको नाम	प्रगतिको अवस्था	कैफियत
१	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुका लागि तालिम - ६ दिन	सम्पन्न	
२	नगरपालिका भित्र लैङ्गिक हिंसाको क्षेत्रमा कार्यरत संघ/सस्था, सुरक्षित आवास गृहहरुको सेवा नक्साङ्कन र प्रमाणीकरण कार्यशाला	सम्पन्न	
३	नगरपालिका-स्तरीय लैङ्गिक हिंसा प्रतिकार्य मञ्च, GBV प्लेटफर्म गठन, तथा क्षमता अभिवृद्धि	सम्पन्न	
४	लैङ्गिक हिंसा प्रतिकार्य मञ्चको त्रैमासिक छलफल	सम्पन्न	

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

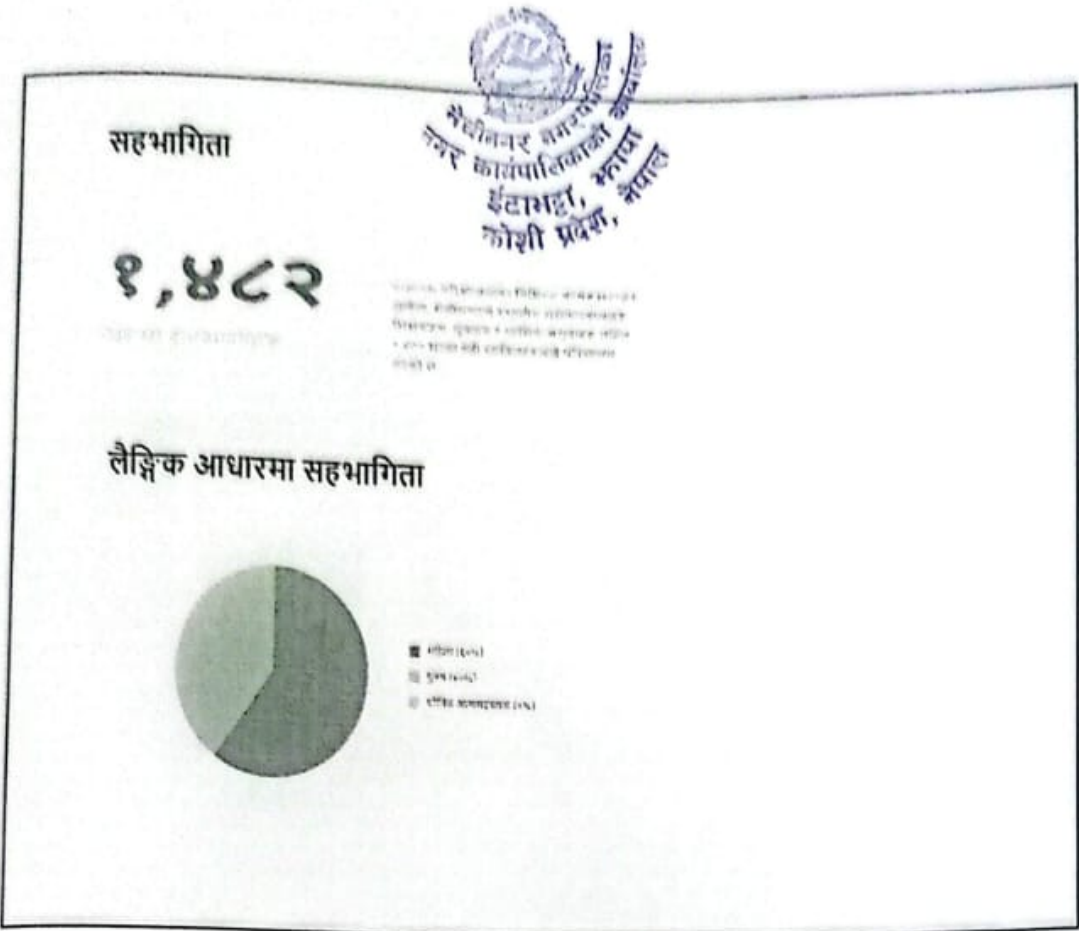
आ.व. २०८२/८३ मा सम्पन्न गरिएका गतिविधिहरू

क्र.स.	गतिविधिको नाम	प्रगतिको अवस्था	कैफियत
१४	GEDSI- Audit, Policy and Strategy	सम्पन्न/ नगरसभाबाट पारित	
१५	लैङ्गिक हिंसा घटना व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३	सम्पन्न	

आ.व. २०८२/८३ मा सम्पन्न गरिएका गतिविधिहरू

क्र.स.	गतिविधिको नाम	प्रगतिको अवस्था	कैफियत
१६	नीति तथा कार्यविधि निर्माण	स्वीकृत कार्यविधिहरू : १. मेचीनगर नगरपालिकाको लैंगिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति २०८३ २. मेचीनगर नगरपालिकाको लैंगिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति २०८३ ३. लैंगिक हिंसा अन्त्यकालागि पुरुष संजाल परिचालन सम्बन्धि कार्यविधि २०८२ ४. लैङ्गिक हिंसा रोकथाम तथा प्रतिक्रिया मंच (GEV-Platform) गठन र परिचालन कार्यविधि - २०८२ ५. लैंगिक हिंसा निवारण कोष संचालन कार्यविधि २०८२	

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

आ.व. २०८२/८३ मा सम्पन्न गरिएका गतिविधिहरू

क्र.स.	गतिविधिको नाम	प्रगतिको अवस्था	कैफियत
५	४ दिनको केस व्यवस्थापन (Case Management) तालिम - नेपाल प्रहरी लगायत, OCRC, अन्य अग्र पंक्तिमा रहेर काम गर्ने संघ सस्थाहरू प्रादेशिक अस्पतालको भद्रपुरमा स्थित OCRC द्वारा हुने कार्यसम्पादन (लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी केसहरू) अवलोकन सहितको तालिम कार्यक्रम	सम्पन्न	
६	पुरुष सञ्जाल (Male Leader Network) का लागि प्रतिकार्य र प्रेषण (Response & Referral) सम्बन्धी र प्रभावित केन्द्रित दस्तीकोण (Survivor-centric Approach) तालिम	सम्पन्न	
७	प्रभावित-केन्द्रित दृष्टिकोणमा आधारित प्रतिकार्य र सिफारिस सम्बन्धी पुरुष सञ्जालका सदस्यहरूका लागि तालिम	सम्पन्न	
८	विद्यालयसंग सम्बन्धित लैङ्गिक हिंसा (SRGEV) सम्बन्धी १० वटा विद्यालयमा कार्यक्रम	सम्पन्न	
९	धार्मिक अगुवाहरूसँग लैङ्गिक हिंसा (GBV) सम्बन्धी अन्तरक्रिया	सम्पन्न	

आ.व. २०८२/८३ मा सम्पन्न गरिएका गतिविधिहरू

क्र.स.	गतिविधिको नाम	प्रगतिको अवस्था	कैफियत
१०	लैङ्गिक सम्पर्क शिक्षक (Gender Focal Teachers) र प्रधान अध्यापक हरूको लागि लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी तालिम	सम्पन्न	
११	किशोर किशोरीहरूको समग्र विकाशका लागि रूपान्तरण प्रशिक्षक प्रशिक्षण (ToT) ८ दिवशीय तालिम		
१२	तालिम पश्चात रूपान्तरण मोडुल अन्तर्गत १० वटा विद्यालयमा १० वटा रूपान्तरण कक्षा संचलान	सम्पन्न	
१३	दिवशीय कार्यक्रम अन्तर्गत : - १६ दिने लैङ्गिक हिंसा बिरुद्धका कार्यक्रम, - अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस अन्तर्गतका कार्यक्रम - मानव अधिकार दिवस - महिला दिवस - अपाङ्ग दिवस - अन्तराष्ट्रिय एड्स दिवस	सम्पन्न	

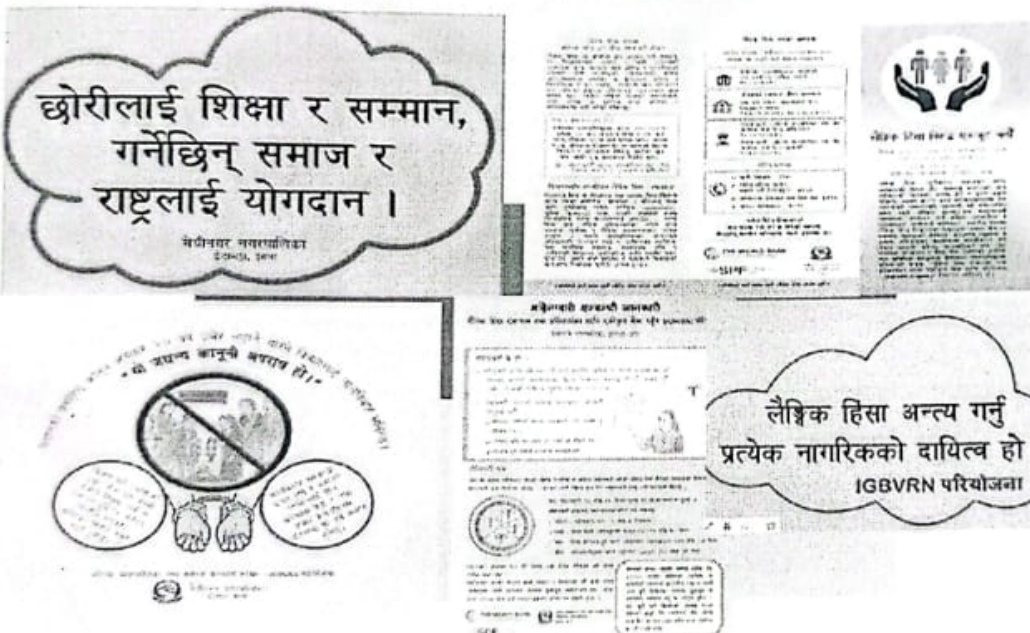
सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Developed IEC Flexes (3 types - 2024/25) - Mechinagar

Developed IEC - Stickers, broushures, Placards, and Flexes (2025/26) Mechinagar

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिवारमा पहुँचको अवस्था

क्र.स.	शिर्षक	जम्मा
१	रुग्ता सभा सभा उपस्थित परिवार भएका व्यक्तिहरूको संख्या	५१३

परिवारमा प्राप्त गर्ने अपाङ्गता भएका जम्मा व्यक्तिहरू

५१३	६६८	४९५	८७

परिचयपत्र प्राप्त गर्ने नसक्नुको कारण
- परिवार पत्र प्राप्त गर्न आवश्यक कागजातको कमी

हाल कायम रहेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण					
क्र.स.	शिर्षक	हाल सम्मको जम्मा	क्र.स.	शिर्षक	हाल सम्मको जम्मा
१	शारीरिक	७४०	४	श्रवण दृष्टिविहीन	१
२	दृष्टि सम्बन्धी	१२७	५	स्वरबोलाइ सम्बन्धी	७५
	दृष्टिविहीनता	४५	६	बौद्धिक	११८
	मुन दृष्टियुक्त	६४	७	मानसिक तथा मनोसागाजिक	१९५
	पूर्ण दृष्टिविहीन	१८	८	अटिज्मा	६४
३	सुनाई सम्बन्धी	३१९	९	हेमोफिलिया	१
	बहिरा:	२१६	१०	बहुअपाङ्गता	१३९
	सुस्त श्रवण:	१०३		जम्मा	१७७९

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पन्न गरिएका पुनःस्थापना अन्तर्गतका गतिविधिहरू

क्र.सं	गतिविधिको नाम	आ.व. २०८२/०८३		
		लक्ष्य	उपलब्धि	प्रतिशत
१	स्वरोज्य निर्माणमा आवद्ध भएकाले रातो पारचम पत्र बाटुन अभावग्रस्त भएका व्यक्तिहरूको संख्या (एलल साम)	५९५	५०४	८५.१
२	शिपमुलक तालिम प्राप्त गर्ने अभावग्रस्त भएका व्यक्तिको संख्या	४५	२०	४४.४
३	शिपमुलक तालिम प्राप्त गर्ने अभावग्रस्त भएका व्यक्तिको परिवारको सदस्यको संख्या	४५	२८	६२.२
४	आवस्थापन स्थापना वा विस्तारमा सहयोग गरिएका अभावग्रस्त भएका व्यक्ति तथा परिवारको संख्या	३०	३०	१००.०
५	रोजगारीमा आवद्ध भएका अभावग्रस्त भएका व्यक्तिको संख्या	५२	३	५.७६
६	स्वरोज्यार भएका अभावग्रस्त भएका व्यक्तिको संख्या	७०	१०	१४.२८
७	स्वरोज्यार भएका अभावग्रस्त भएका व्यक्तिको परिवारको संख्या	७०	१२	१७.१४
८	जलवायु परिवर्तन लगायत प्राकृतिक विपत्तिमा परेका अभावग्रस्त भएका व्यक्ति परिवारलाई सहयोग अभियुक्तीकरण	२	२	१००.०

आ.व. २०८२/०८३ को आम्दानी तथा खर्च विवरण

आम्दानी शिर्षक	रकम	खर्च शिर्षक	रकम (SUTRA को प्रतिवेदनका आधारमा)	कैफियत
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त जम्मा निकास	३८,८२,०००	प्रदेश सरकार	३०,२७,५३५	
पालिकाबाट भएको लागत साझेदारी	३८,८२,०००	पालिका	३०,२७,५३५	
करुणा नेपालबाट प्राप्त जम्मा निकास	२५,२१,१४२	करुणा नेपाल	३०,२७,५३५	
अन्य आम्दानी (केहि भए)	०			
जम्मा	१,०२,८५,१४२	जम्मा खर्च	९०,८२,६०५	

जम्मा खर्च प्रतिशत: ७८३ (वार्षिक)

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पन्न गरिएका रोकथाम अन्तर्गतका गतिविधिहरू

क्र.सं.	गतिविधिको नाम	आ.व. २०८२/०८३		
		तथ्य	उपतथ्य	प्रतिपात
१.	शुभकामना वार्ता कार्यक्रम			
१.१	शुभकामना वार्ताको विवरण	१०५३	१०५३	१०५३
२.	जन्मजात जमाद्वारा पहिचान सम्बन्धी			
२.१	जन्मजात जमाद्वारा पहिचानको लागि स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम			
२.२	जन्मजात जमाद्वारा पहिचानको लागि जन्मजात शिक्षण जीवन तालिम रोकथाम कार्यक्रमको विवरण	१०५२	१०५२	१०५२
२.३	जन्मजात पहिचान भएका जन्मजात शिक्षण संस्था	४	३	१०५२
२.४	जन्मजात पहिचान भई उपचार पाएका जन्मजात शिक्षण संस्था	२	३	३३, ३३
२.५	फोर्टिक एसिट चक्री विवरण गर्भ पूर्व	१२६२	३४४	२०५, २०५
२.६	फोर्टिक एसिट चक्री विवरण गर्भ पछि	२०५३	२०५३	३४, ३४
२.७	फोर्टिक एसिट चक्री सम्बन्धी समुदायमा जागरूकीकरण			३४, ३४

आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पन्न गरिएका रोकथाम अन्तर्गतका गतिविधिहरू

क्र.सं.	गतिविधिको नाम	आ.व. २०८२/०८३		
		तथ्य	उपतथ्य	प्रतिपात
३.	जन्मको २९ दिन देखि ५ वर्ष मुनीका बालबालिकामा हुनसक्ने जन्मदोष/अपाङ्गताको शीघ्र पहिचान र व्यवस्थापन सम्बन्धी			
३.१	गत आ.व. मा पहिचान भएका मध्ये उपचार पाएका बालबालिकाको संख्या	०	०	०
४.	१० वर्ष मुनीका बालबालिकाको विद्यालय स्वास्थ्य परिक्षण सम्बन्धी			
४.१	विद्यालय स्वास्थ्य परिक्षण गरिएका बालबालिकाको संख्या	११६७	१८५०	१४८, ५२५
४.२	जटिलता पहिचान भएका बालबालिकाको संख्या		५८	
४.३	जटिलता पहिचान भएका मध्ये उपचार पाएका बालबालिकाको संख्या	१२	३०	२५०३

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

संघ सशर्त कार्यक्रमको लक्ष्य तथा प्रगति विवरण.

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट रु.	भौतिक प्रगति %	वित्तीय प्रगति %	कैफियत
१.	औषधि खरिद	८२५०००	१००	१००	
२.	ज्येष्ठ नागरिकको लागि स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा कार्यक्रम	२००००	१००	१००	
३.	स्तनपायी आभालाई मातृ शिशु सुरक्षार्थ दुग्धवर्धक जडीबुटीजन्य औषधि वितरण सम्बन्धी कार्यक्रम	२००००	१००	१००	

बाहुनडागी आयुर्बेद औषधालय

क्र.सं.	दिनांक	नया		पुराना		k'71f gful/z		rgkfol c'df		नि.मुक्त आपूर्वस्था मिति		जडीपुत्री प्रविध्यात्मक तात्पर्य		gful/z आरोग्य शिमिक		वर्मा	वर्मा संख्या	
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	k'71f	dlnsf	dlnsf	k'71f	dlnsf	k'71f	dlnsf	k'71f	dlnsf	k'71f			dlnsf
1	01/01	08	05	20	25	20	29	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
2	02/01	05	02	25	30	12	15	0	0	0	0	0	0	12	15	125	130	282
3	03/01	05	05	20	25	12	15	0	0	0	0	0	0	12	15	125	130	282
4	04/01	08	05	20	25	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
5	05/01	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
6	पौष	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
7	माघ	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
8	फाल्गुण	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
9	चैत्र	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
10	वैशाख	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
11	जेष्ठ	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
12	आषाढ	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
13	श्रावण	08	05	25	30	16	22	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282

सुवास श्रेष्ठ
मुख्य प्रशासकीय अधिकृत

संघ सशर्त कार्यक्रमको लक्ष्य तथा प्रगति विवरण.

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट रु.	भौतिक प्रगति %	वित्तीय प्रगति %	कैफियत
१.	औषधि खरिद	८२५०००	१००	१००	
२.	ज्येष्ठ नागरिकको लागि स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा कार्यक्रम	२००००	१००	१००	
३.	स्तनपायी आभालाई मातृ शिशु सुरक्षार्थ दुग्धवर्धक जडीबुटीजन्य औषधि वितरण सम्बन्धी कार्यक्रम	२००००	१००	१००	

बाहुनडागी आयुर्बेद औषधालय

क्र.सं.	दिनांक	नया		पुराना		k'71f gful/z		rgkfol c'df		नि.मुक्त आपूर्वस्था मिति		जडीपुत्री प्रविधानक कार्यक्रम		gful/z आरंभ शिमिक		वर्षा	समस्त	
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	k'71f	dlnsf	dlnsf	k'71f	dlnsf	k'71f	dlnsf	k'71f	dlnsf	k'71f			dlnsf
1	01/01	08	05	20	25	20	25	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
2	02/01	05	02	25	30	12	15	0	0	0	0	0	0	12	15	125	130	282
3	03/01	05	05	20	25	12	15	0	0	0	0	0	0	12	15	125	130	282
4	04/01	08	05	20	25	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
5	05/01	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
6	पौष	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
7	माघ	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
8	फाल्गुण	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
9	चैत्र	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
10	बैशाख	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
11	जेष्ठ	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
12	आषाढ	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282
13	श्रावण	08	05	25	30	16	20	0	0	0	0	0	0	12	16	125	130	282

क्र.सं.	संस्थाको नाम	पुर्वोक्तको कार्यक्षेत्रको नाम
१.	मिनारी महिला समुह, मे.प.पा.-१	मिनाको लागि सुधारका कार्यहरू तालिम (१ दिन)
२.	चोखरीको सुधा महिला समुह, मे.प.पा.-१०	सामुदायिक विकासका कार्यहरू तालिम (१ दिन)
३.	स्वास्थ्यका चोखरी	आमागर्भको स्वास्थ्यका लागि तालिम (१ दिन)
४.	साथ महिला समुह नेपाल, मे.प.पा.-१०	सामुदायिक विकासका कार्यहरू तालिम (१ दिन)
५.	समाज सुधार महिला समुह, मे.प.पा.-१	समाज सुधारका लागि तालिम (१ दिन)
६.	नेपाल माथि उन्नत संघ, भोजपुर	समाज सुधारका लागि तालिम (१ दिन)
७.	सुखी महिला समुह, मे.प.पा.-१०	समाज सुधारका लागि तालिम (१ दिन)
८.	सुखी महिला समुह	समाज सुधारका लागि तालिम (१ दिन)
९.	नेपाल माथि समाज, कोशी प्रदेश तह	समाज सुधारका लागि तालिम (१ दिन)
१०.	सुखी महिला समुह	समाज सुधारका लागि तालिम (१ दिन)

सामाजिक सुरक्षा भत्ता

लाभग्राहीको किसिम	प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक	
	वितरण गरेको संख्या	वितरण गरेको रकम	वितरण गरेको संख्या	वितरण गरेको रकम
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	८४६७	१०१५३८९४०	८४६०	१०१०५७२४८
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	४५१	३५३५१४०	४७०	३६६९८२५
जेष्ठ नागरिक एकल महिला	८८२	६९९०४८०	१२७१	१००८६३५३
विधवा	२१२२	१६८००५६०	१७९१	१४१३७७८९
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	४५८	५४७०२९०	४५९	५४७८०८७
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	५३६	३३९८४१६	५३७	३४१७५६८
दलित बालबालिका	३२४	५०५९०७	३२४	५०१६८४
लोपन्मुख जाति	३४९०	४९५९५७५०	३५१४	४१९४६४७१
जम्मा	१६७३२	१७९८५१४४३	१६८२६	१८०२९५२२५

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सामाजिक सुरक्षा भत्ता

साधारणीकृत क्रिया	तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक	
	वितरण गरेको संख्या	वितरण गरेको रकम	वितरण गरेको संख्या	वितरण गरेको रकम
आन्त जेष्ठ सापेक्ष भत्ता	८३५३	१००३९३८०८	८३३९	९९७२९९५०
जेष्ठ सापेक्ष भत्ता (दैनिक)	४८०	३७९९७८४	५३९	३९९७०८८
जेष्ठ सापेक्ष एकल महिला	१३८०	१०१८०५३९	१३९०	१०३५९६२०
विधवा	१८५४	१४६४५९५०	१९९९	१५०८५७४८
पूर्व अपादुपन्न भत्ता	४६०	५४८२९४८	४७२	५५९६३७४
अति अशक्त अपादुपन्न भत्ता	५४१	३४४३१०४	५५५	३५००२८५
दैनिक मासिकारि	३३४	५१११८६	३३७	५२४०४०
लोभन्मुख जाति	३५४९	४२३५९८३०	३५८९	४२७८०७८०
जम्मा	१५८९९	१८०८११३४९	१७००५	१८१४४४०८५

आ.व. २०८२/०८३ मा जम्मा: ७२२४३१९०२

व्यक्तिगत घटना दर्ता (पंजीकरण)

न.पा.	जन्म	मृत्यु	सम्बन्धविच्छेद	विवाह	बसाईसरी आएको दर्ता संख्या	बसाईसरी जाने दर्तासंख्या	जम्मा
	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा			
मेचीनगर	१५९२	८८३	१६०	१०५२	६८२	३४६	४७१५

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कुल विनिधोजित बजेट

र. ३,३६,६२,५४०

© 2000 Blackwell Science Ltd *Journal of Internal Medicine* 247: 369–375

कुल वास्तविक खर्च

रु. ३,०६,८५,६१३

2007年12月26日

ਸਭਨੇ / ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ

रु. २९,७६,९२७

Copyright © 2004 John Wiley & Sons, Ltd.

मुख्य सफलता के कारक (Key Success Factors)

- १६ वन कार्यक्रमां मधील ५ वनप्रजा शोधक्रिया (१००%) पूर्णरी झालेली होत.
- लवकरच २ परीक्षा व्यवस्थापन कक्षा प्रथम श्रेणी कार्यक्रमाद्वारे १११६ जनांची प्रशिक्षण सध्या सुरू होत आहे.
- वनविज्ञान केंद्र सहकार्याने तसे निवडलेले कार्यकारी अधिकारी.

सुधार के चुनौती (Key Challenges & Gaps)

- **सौजन्य शिष्टि कर्त** (अर्थात् शिष्टि) : यह कर्तव्य केवल एक बार प्रणीत भवने लिये है।
- **सौशील विषयों पर** महत्त्वपूर्ण लेखों पर एक बार सौजन्य शिष्टि भेजना है।
- **पुस्तकालय व्यवस्थापन** : अगर पुस्तकालय विभाग में कार्यरत हैं तो सौजन्य शिष्टि भेजना भी भली।

सहिद बीरेन छात्रवृत्ति

मार्गः रु. २०,००,०००
सर्वः रु. १९,८३,६००

ମାତ୍ର ୯୯.୩୮%

सहित धीरेधार र पिठडिएका
विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान
गरीयो।
ताभन्दाबढी विद्यार्थीहरूले जना

वि.पी. कोइराणा छात्रवृत्ति

वर्षा: रु. ५,००,०००
सर्व: रु. ४,९६,६००

ਸ਼ਾਨੀ ੯੯.੬੬%

दीर्घतः निषत्र र जेहेन्दार
विद्यार्थीहरुलाई तक्षित छात्राभूति।
लाभान्वित विद्यार्थी २९ जना

परीक्षा व्यवस्थापन

बजेट: रु. ८,००,०००
सर्व: रु. ७,९७,०००

ପ୍ରାପ୍ତି ୯୯.୬୩%

आधारभूत तहको परीक्षा
सम्वर्धमान तथा सञ्चालन कार्य
सामग्री।

२४७ विद्यार्थी सम्मानी
८४ % कथोक्ती

शैक्षिक क्यालेण्डर

बजेट: रु. १,२५,०००
सार्व: रु. १,२४,१५७

प्रति ९९.३३%

वार्षिक शैक्षिक तात्त्विक निर्धारण र
विज्ञानप्रवृत्तिसिद्धि।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कुल बजेटको ५८% हिस्सा शिक्षक र कर्मचारी पारिश्रमिकमा केन्द्रित

मालविकासहस्रनामिका तथा कर्मवारी पारिभाषिका

महोदय अस्मै नमः सर्वे भवतिष्ठतः

· 제재: 동 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 8

• 014 75 2,32,63,400

• **एनडीए प्रतियोगिता ९७.६६% प्रगति**

भारत-बाहरीविषयसम्बन्धित सहायकवर्गों में कार्यकारी पदों की सेवा सुविधा सुनिश्चित की जा रही है। भारत-बाहरी विभागों में कार्यरत अधिकारियों की सेवा सुविधा सुनिश्चित की जा रही है।

1999年12月1日

एक शिक्षाकार की नज़रें विरलवर्ण

अभिलेखित वा. वि. ८३ अन्वयेभूत नर निम्न

* 400: 零, 四, 五, 六, 七, 八, 九.

• 附錄 五 俗文化語彙

* प्रगति प्रतिशत ८५.६२% प्रगति

संलग्न प्रस्तावित मासिक शिक्षण र कक्षागत तालिम शिक्षक र अन्य शिक्षकहरूलाई गर्न र पठनपाठन सुचारु रूपमा चलाउन शिक्षकहरूलाई तालिम निम्त्याउन दिइएको छ।

1999

शिक्षक विद्यार्थी सम्मान कार्यक्रम: रु. 3,40,000 बजेट | खर्च रु. 3,22,445 | प्रगति 93.65%

© 2015 by the author. Published by Cambridge University Press. This is an Open Access article, distributed under the terms of the Creative Commons Attribution licence (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

खेलकुद, उच्च शिक्षा र शैक्षिक सामग्री वितरणमा शतप्रतिशत प्रगति

१००% प्रगति (सातप्रतिसात)

खेलकुद क्षेत्रको विकास
राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता

अनुमान : मार्च रु. ९,००,००० (१००% छुट)

नगर र जिल्ला स्तरीय रनिङ शिल्ड सञ्चालन तथा निवार्यहरूका यातायात र व्यवस्थापन शुल्द पर्षा रूपमा भुक्तानी गरिया।

१००% प्रगति (साक्षात्प्रतिपाद)

क्याम्पस र प्राविधिक शिक्षा
उच्च शैक्षिक संस्था सहयोग

बजेट र खर्च रु. २१,००,००० (१००% खर्च)

त्रिदेव बहुमुखी क्याम्पस, कुँवरगिहा
क्याम्पस र मचीनगर पोतिलेखितलाई
सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि प्रत्येकलाई
रु. ७ लाखका दरले अनुदान प्रदान।

१००% प्रगति (साठप्रतिशत)

सार्वजनिक विद्यालय सामग्री
मसतन्द तथा मसतन्द वितरण

बजेट र अर्ध रु. १५,००,००० (१००% खर्च)

नगरपालिका भित्रका सबै सामुदायिक (सार्वजनिक) निवासीयहरूको शैक्षिक तथा प्रशासनिक कार्य सञ्चालनका लागि भसतन्द सामग्री व्यवस्थापन।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

शैक्षिक रूपान्तरणका चार मुख्य आधारस्तम्भहरू

**शिक्षक तथा
जनशक्ति
व्यवस्थापन**

(पारिश्रमिक, बाल
विकास, शिक्षण अनुदान)

**विद्यार्थी
कल्याण
र पहुँच**

(पाठ्यपुस्तक, दिवा
खाजा, प्याड, छात्रवृत्ति)

**शैक्षिक
गुणस्तर
र सुशासन**

(डिजिटल सामग्री,
प्रोत्साहन अनुदान,
सुपरिवेक्षण)

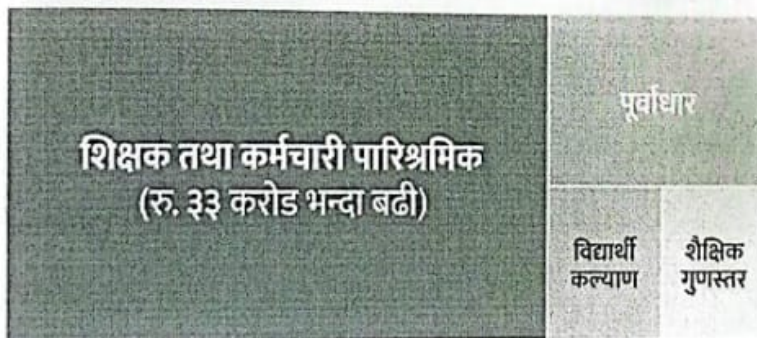
**भौतिक
पूर्वाधार
र व्यवस्थापन**

(विद्यालय निर्माण,
सञ्चालन अनुदान)

PH: NepalGovt/M

शिक्षक तथा जनशक्तिमा बजेटको सर्वाधिक हिस्सा केन्द्रित

Blueprint of Tomorrow

समग्र ४०.८२ करोड बजेटमध्ये करिब ७५% हिस्सा आधारभूत र माध्यमिक तहका शिक्षक तथा बाल विकास सहजकर्ताहरूको व्यवस्थापनमा विनियोजित छ।

PH: NepalGovt/M
सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कविशिरोमणि मा.वि. भवन सम्पन्न, आदर्श मा.वि. शैचालीय निर्माण सुस्त

कविशिरोमणि मा.वि. भवन निर्माण सहयोग

- निर्माणकोषको रू. २०,००,०००
  - वास्तविक खर्च रू. २८,०५५,२००
  - प्रगति प्रतिशत ९५.८५% (उत्कृष्ट प्रगति)
- सुदूरपश्चिम प्रदेशको सबैभन्दा ठूलो विद्यालय भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको र अझै थप कम्प्लेक्स जाँचकायमा रहेको बताइएको छ।

आदर्श मा.वि. शैचालीय निर्माण, मेनपा-८

- निर्माणकोषको रू. १५,००,०००
  - वास्तविक खर्च रू. २,२५,०००
  - प्रगति प्रतिशत १५.००% (अत्यन्त न्यून प्रगति)
- सुदूरपश्चिम प्रदेशको सबैभन्दा ठूलो विद्यालय भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको र अझै थप कम्प्लेक्स जाँचकायमा रहेको बताइएको छ।

स्थानीय विषयको पाठ्यपुस्तक छपाई (माध्यम प्रगति)

- कोष रू. २८,००० | खर्च रू. २,००,००० | प्रगति ४०.०८%
- सुदूरपश्चिम प्रदेशको सबैभन्दा ठूलो विद्यालय भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको र अझै थप कम्प्लेक्स जाँचकायमा रहेको बताइएको छ।

त्रिफला राष्ट्रिय पुस्तकालय व्यवस्थापन, मेनपा-२०

- कोष रू. २,२५,००० | खर्च रू. २,२५,००० | प्रगति ८४.५९%
- सुदूरपश्चिम प्रदेशको सबैभन्दा ठूलो विद्यालय भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको र अझै थप कम्प्लेक्स जाँचकायमा रहेको बताइएको छ।

९३.६१% समग्र प्रगतिसहितको उत्कृष्ट वित्तीय अनुशासन

कुल विनियोजित बजेट
रु. ४०.८२ करोड

कुल खर्च रकम
रु. ३८.२१ करोड

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

आधारभूत तहका शिक्षक तथा जनशक्ति व्यवस्थापनको सुदृढ अवस्था

आधारभूत तहका शिक्षक (विशेष शिक्षा समेत)
विनियोजन: रु. २४.२९ करोड | खर्च: रु. २३.२८ करोड

९५.८४%

माध्यमिक तहका शिक्षक (प्राविधिक धार समेत)
विनियोजन: रु. ६.५६ करोड | खर्च: रु. ६.५५ करोड

९९.८६%

बाल विकास सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारी
विनियोजन: रु. २.३५ करोड | खर्च: रु. २.२६ करोड

९६.०३%

By Bhimsen Gurung

अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा लक्षित शिक्षण सहयोग

माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)

विनियोजन: रु. ९२.४ लाख
खर्च: रु. ८२.५ लाख

८९.२६%

आधारभूत तह (कक्षा ६-८)

विनियोजन: रु. २७.६ लाख
खर्च: रु. २५.३ लाख

९१.६८%

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

आधारस्तम्भ ३: डिजिटल सिकाइ र कार्यसम्पादनमा आधारित गुणस्तर

शिक्षण सिकाइ तथा डिजिटल सामग्री अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा)

विनियोजन: रु. ५०.९ लाख

शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् प्रोत्साहन अनुदान

विनियोजन: रु. ४७.० लाख

प्रगति: ९७.७२%

© Nepjol.com.NP

सुशासन, सुपरिवेक्षण र वैकल्पिक शिक्षाका प्रयासहरू

अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा (साक्षरता र निरन्तर शिक्षा समेत)

विनियोजन: रु. ३०.५ लाख | प्रगति: ७८.६९%

संस्थागत क्षमता विकास र सुपरिवेक्षण (विद्यार्थी परीक्षण र शिक्षक मेन्टरिङ)

विनियोजन: रु. १३.० लाख | प्रगति: ८३.९३%

© Nepjol.com.NP

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

आधारस्तम्भ २: विद्यार्थी कल्याण र शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता

निःशुल्क पाठ्यपुस्तक
अनुदान

विनियोजन:
रु. ९०.२
लाख

प्रगति:
८६.६८%

सार्वजनिक विद्यालय छात्रवृत्ति
(आवासीय/गैरआवासीय)

विनियोजन:
रु. १३.५
लाख

प्रगति:
६४.८३%

विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति
(कक्षा ६-१२)

विनियोजन:
रु. १६.९
लाख

प्रगति:
६०.६४%

पोषण र स्वास्थ्य लक्षित कार्यक्रमहरूमा कार्यान्वयन चुनौती

दिवा खाजा (Mid-day Meal)

विनियोजन: रु. १.९३ करोड
खर्च: रु. १.२२ करोड

६३.५९%

निःशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापन

विनियोजन: रु. ४२.५ लाख
खर्च: रु. १७.८ लाख

४२.०९%

वितरण प्रक्रिया र लजिस्टिक व्यवस्थापनमा अर्को आर्थिक वर्ष विशेष ध्यान दिनुपर्ने क्षेत्र।

सुवास श्रेष्ठ
मुख्य प्रशासकीय अधिकृत

आधारस्तम्भ ४: भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा शतप्रतिशत सफलता

विद्यालयको भौतिक निर्माण
अनुदान (गुरुयोजना र स्थानीय
साझेदारीमा आधारित)

विनियोजन: रु. १.१० करोड | खर्च: रु. १.१० करोड

१००.००%
प्रगति

विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान
विनियोजन: रु. ३३.७ लाख | प्रगति: ८७.००%

कार्यान्वयन समीक्षा: उत्कृष्ट सफलता र सुधारका अवसरहरू

उत्कृष्ट प्रगति (९०% भन्दा माथि)

१००%	भौतिक पूर्वाधार निर्माण	✓
९९.८६%	मा.वि. शिक्षक पारिश्रमिक	✓
९७.७२%	कार्यसम्पादन प्रोत्साहन अनुदान	✓

स्थिर खर्च र भौतिक निर्माणमा
नगरपालिकाको उच्च कार्यान्वयन क्षमता।

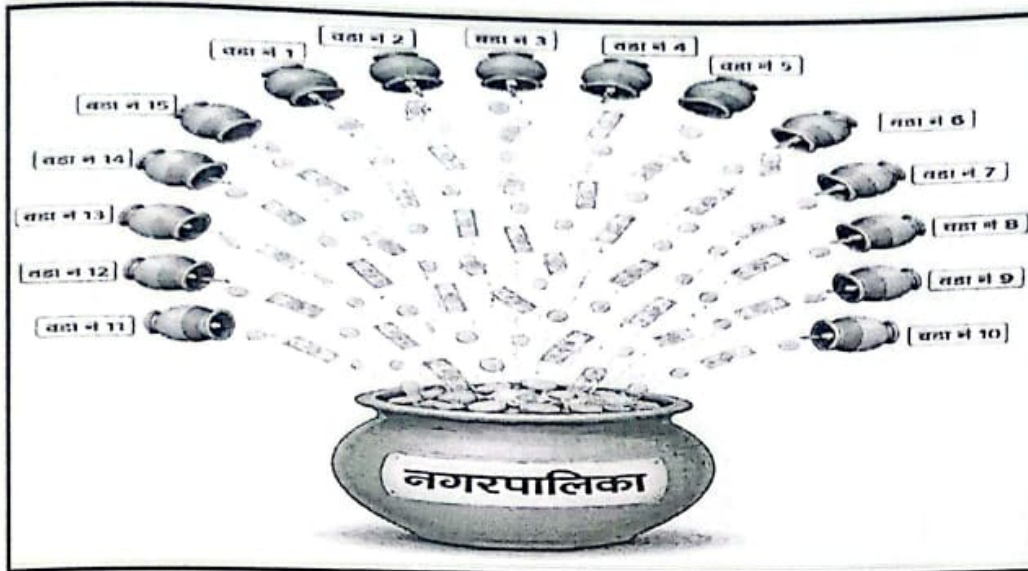
सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्र (७५% भन्दा तल)

४२.००%	सेनिटरी प्याड वितरण	↓
६०.६४%	विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति	○
६३.५९%	दिवा खाजा व्यवस्थापन	○

विद्यार्थी लक्षित वितरण प्रणाली र
आपूर्ति व्यवस्थापनमा सुधार आवश्यक।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भैरवीनगर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
ईटामहडा, भुवा
कोशी प्रदेश, नेपाल

२०८२/०८३ करदाता विवरण

यो आर्थिक वर्ष दर्ता भएका जम्मा करदाता	2760
यो आर्थिक वर्ष दर्ता भएका जम्मा घर भएका करदाताहरू	611
यो आर्थिक वर्ष दर्ता भएका जम्मा जग्गा भएका करदाताहरू	3717
यो आर्थिक वर्ष दर्ता भएका जम्मा व्यवसाय भएका करदाताहरू	676
यो आर्थिक वर्ष दर्ता भएका जम्मा सवारी भएका करदाताहरू	0
यो आर्थिक वर्ष कर तिर्ने जम्मा करदाता	25326
यो आर्थिक वर्ष सम्पत्तिकर तिर्ने जम्मा करदाता	23740
यो आर्थिक वर्ष मालपोत तथा भूमिकर तिर्ने जम्मा करदाता	0
यो आर्थिक वर्ष व्यवसायकर तिर्ने जम्मा करदाता	3185
यस आर्थिक वर्षको जम्मा कर तिर्ने बाँकी करदाताहरू	47026
जम्मा दर्ता भएका करदाताहरू	72349
जम्मा घर भएका करदाताहरू	22231
जम्मा जग्गा मात्र भएका करदाताहरू	65069
जम्मा व्यवसाय भएका करदाताहरू	8532

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

संघीय सरकारको ससर्त अनुदानको प्रभावकारी सदुपयोग

प्रस्तुत शिक्षा शाखाका सबै १६ कार्यक्रमहरू
संघीय सरकारको ससर्त अनुदानबाट सञ्चालित हुन्।

९३.६१% समग्र बजेट खर्च दरले मेचीनगर नगरपालिकाले ससर्त अनुदानको परिचालनमा
देखाएको उत्कृष्ट वित्तीय अनुशासन र उच्च कार्यान्वयन क्षमतालाई पुष्टि गर्दछ।

PH: Harkibabu LM

आ.व. २०८३/०८४ का लागि हाम्रा रणनीतिक प्राथमिकताहरू

१. शतप्रतिशत पहुँच र वितरण

दिवा खाजा, सेनिटरी प्याड र
विपन्न छात्रवृत्तिको वितरण
प्रणालीलाई प्रभावकारी र
वाधारहित बनाउने।

२. प्रविधिमैत्री सिकाइको निरन्तरता

डिजिटल सामग्री र शिक्षण
सहयोग अनुदानको उच्चतम
सदुपयोग गरी शैक्षिक
गुणस्तर बृद्धि गर्ने।

३. पूर्वाधार र जनशक्तिको दिगोपन

भौतिक निर्माणमा प्राप्त
शतप्रतिशत सफलतालाई कायम
राख्दै शिक्षक व्यवस्थापनलाई थप
नतिजामुखी बनाउने।

1

2

3

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

आ.व २०८२।०८३ को अनुमान तथा यथाथर अनुमान

क्र.सं.	आय शिर्षक	आ.व.२०८२।०८३ अनुमान
1	एकिकृत सम्पत्ति कर	38000000
2	घर बहाल कर/बहाल कर	25000000
3	बहाल बिटौरी कर	1500000
4	अन्य मनोरञ्जन कर	1500000
5	बिज्ञापन कर	1000000
6	सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट प्राप्त आय	200000
7	सरकारी सम्पत्तिको बिक्रीबाट प्राप्त आय	1500000
8	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	15000000
9	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्रि	10000000
10	न्यायिक दस्तुर	50000
11	शिक्षा क्षेत्रका आमदानी	5000000
12	परिक्षा शुल्क	300000
13	पुवार्धार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	5000000

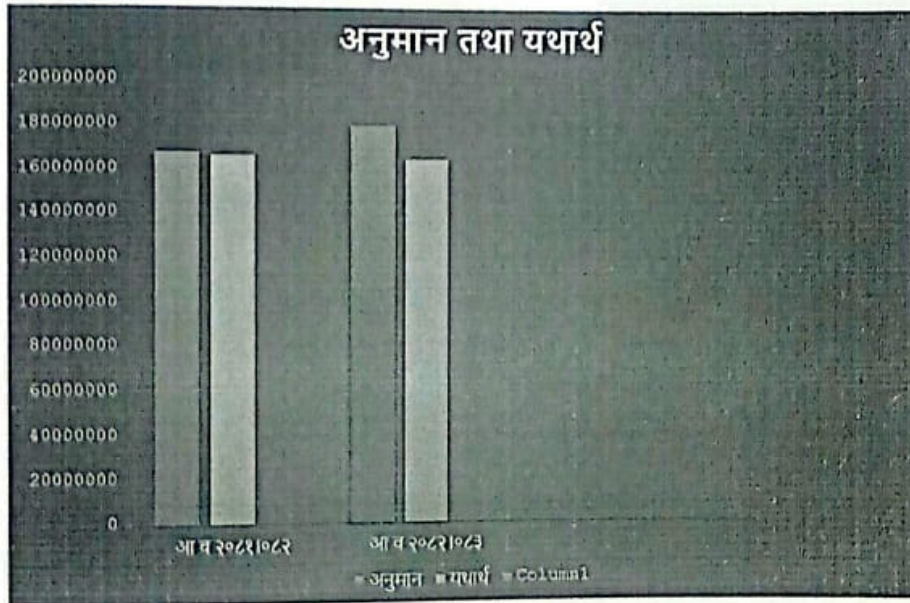
क्र.सं.	आय शिर्षक	आ.व.२०८२।०८३ अनुमान
14	पाकिड शुल्क	दृष्टगण्य
15	नक्सापास दस्तुर	10000000
16	सिफारिस दस्तुर	25000000
17	व्यक्तिगत घटना दतार् दस्तुर	2000000
18	नाता प्रमाणित दस्तुर	1500000
19	अन्य दस्तुर	1700000
20	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	400000
21	व्यावसाय कर	20000000
22	न्यायिक दण्ड जरीवाना तथा जफत	50000
23	प्रशासनिक दण्ड जरीमाना तथा जफत	2000000
24	धरौटी सदस्यता	1000000
25	बेरुज	2800000
26	सम्पत्ति बहाल तथा पट्टा बापतको आयमा लाग्ने कर	0
	जम्मा	180000000

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२०८२।०८३ को आय ठेक्का विवरण

काकरभिट्टा पार्किङ रु. ९५,००,०००।
वातावरण तथा सरसफाई सेवा शुल्क ७७,००,०००।
सार्वजनिक शौचालय २२,००,०००।
दैनिक तथा सामाहीक हाट रु ३४,००,०००।
पशुहाट सेवा शुल्क रु. ३१,००,०००।
विज्ञापन कर (तिन वर्षे ठेक्का) वार्षिक रु १५,५०,०००।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

यथार्थ २०८२।०८३

क्र.सं.	आय शिर्षक	आ.व.२०८२।०८३ यथार्थ
१	सम्पत्ती कर	३,७४,६२,८३४.१६
२	वहाल कर	१,०६,८८,८३३.५७
३	वहाल विटोरी कर	३१,१०,९२०.००
४	सवारी साधन कर (साना सवारी)	४,४१,८३५.००
५	पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	२,३५,१२५.००
६	व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१८,०००.००
७	अन्य कर	४,४२,००७.०१
८	सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	३,२८,२००.००
९	अन्य विक्रीबाट प्राप्त रकम	३,६१,३९३.५९
१०	अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री	१,१०,०३,७३४.२४
११	न्यायिक दस्तुर	१९,९३८.००
१२	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	७,४७,८००.००
१३	परीक्षा शुल्क	६३,२००.००
१४	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१,२४,२५,८००.००
१५	नक्सापास दस्तुर	१,४१,१४,६०८.६३
१६	सिफारिश दस्तुर	८६,३२,६३३.८७

यथार्थ २०८२।०८३

क्र.सं.	आय शिर्षक	आ.व.२०८२।०८३ यथार्थ
१७	जाकिमात घटना दर्ता दस्तुर	४,०७,७८५.००
१८	नाता प्रमाणित दस्तुर	१,८८,४२०.००
१९	अन्य दस्तुर	१९,२३,७८७.६०
२०	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	६६,६००.००
२१	अन्य क्षेत्रको आय	२१,४१४.००
२२	न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	४,९२८.५०
२३	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	९८,३४,४९५.४०
२४	धरोटी सदरसयान	१००.
२५	अन्य राजस्व	३१,३९०.००
२६	व्यावसाय कर	१,७९,०६,९६७.००
२७	बैरुज	६,९३,४७७.००
२८	मनोरञ्जन कर	२०,५०,०००.००
२९	विज्ञापन कर	७,७५,०००.००
३०	दहतर बहतर शुल्क	१,७२,७९,६४२.६१
३१	नगरपालिका तथा वडा को QR	९२२१४०११९६
३२	सोझै वैक दाखिला	१६६,१७६,१७६
	जम्मा	१६,४६,६४,०३३/७६

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

[illegible][illegible]

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

परिचय र स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

मेचीनगर नगरपालिका, झापा जिल्लाको पूर्वी डोकावा रूपमा रहेको कोशी प्रदेशको एकमात्र जंगमनत्व भएको स्थानीय तह हो। नागरिकहरूलाई सर्वमुलभ, सुगमस्वीय र जवाफदेही आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्नु यस नगरपालिकाको प्राथमिक दायित्व हो। यस आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा मेचीनगर नगरपालिकाले संघीय र प्रदेशीय स्वास्थ्य नीतिहरूसँग सामञ्जस्यता कायम गर्दै स्थानीय आवश्यकता अनुकूलका स्वास्थ्य पूर्वाधार र कार्यक्रमहरू संचालन गरेको छ।

सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूको विवरण

मेचीनगर नगरपालिकाभित्र रहेका सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूको पहुँच सम्पूर्ण घडाहरूमा छ। हाल नगरपालिकाभित्र कुल १५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरू नेपाल स्वास्थ्य सूचना प्रणाली (NHIS) मा पूर्ण रूपमा अद्यावधिक भइसकेका छन्। यस नगरपालिका मातहतमा १ नगर अस्पताल (मेचीनगर आधारभूत अस्पताल), ५ स्वास्थ्य चौकी र १ आयुर्वेद औषधालय कार्यरत छन्। नगरपालिकाभित्रका सरकारी स्वास्थ्य पूर्वाधारको विवरण तालिका १ मा प्रस्तुत गरिएको छ:

सं.नं.	सरकारी स्वास्थ्य संस्थाको प्रकार	सञ्चालनमा रहेको संख्या	उपलब्ध विशिष्ट सेवाहरू
	नगर अस्पताल (मेचीनगर आधारभूत अस्पताल)	१	२४ घण्टा आकस्मिक सेवा, प्रसूति, बहिरङ्ग (OPD)
	स्वास्थ्य चौकी (Health Post)	५	आधारभूत स्वास्थ्य, सुरक्षित मातृत्व, खोप, परिवार योजना
	आयुर्वेद औषधालय (Ayurveda)	१	आयुर्वेदिक उपचार र परामर्श सेवा
	खोप क्लिनिक (Immunization Clinic)	२८	बालबालिकाको नियमित राष्ट्रिय खोप सेवा
	प्रयोगशाला भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	७	आधारभूत ल्याब परीक्षण र निदान सेवा
	बर्थिङ सेन्टर (Birthing Centre / BEONC)	१	चौबिसे घण्टा सुरक्षित सुत्केरी सेवा
	सर्पदंश उपचार केन्द्र (Snakebite Centre)(चारआली)	१	एन्टी-स्नेक भेनम र आकस्मिक उपचार

निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको सञ्चालन तथा नवीकरणको स्थिति

मेचीनगर नगरपालिकाले नगरभित्र संचालित निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको प्रभावकारी नियमन, अनुगमन तथा प्रमाणीकरण कार्यलाई तीव्रता दिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को तथ्याङ्क अनुसार अनुमति प्राप्त निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूमध्ये पोलिक्लिनिक र दन्त सेवाहरूको नवीकरण स्थिति सन्तोषजनक देखिए पनि क्लिनिक र ल्याब सेवाहरूको ठूलो हिस्सा नवीकरण बिना संचालित रहेको छ। नवीकरण नभएका र बिना अनुमति संचालित संस्थाहरूलाई कानुनी दायरामा ल्याउन कडाइका साथ अनुगमन सुरु गरिएको छ। निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको विस्तृत विवरण तालिका २ मा प्रस्तुत गरिएको छ:

स्वास्थ्य संस्थाको प्रकार	जम्मा संख्या	नवीकरण भएको संख्या	नवीकरण नभएको संख्या	अनुमति बिना चलेका
अस्पताल	३	२	१	१
पोलिक्लिनिक	५	५	०	०

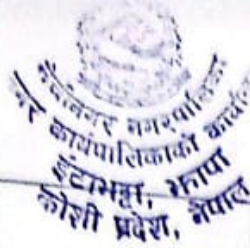
सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ३

प्रेतहासिक नगरपालिकाको इतिहासमा यस आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा घरमा सुत्केरी गराउने संख्या शून्य (Zero Home Delivery) भएको छ। यस ऐतिहासिक वर्षको मुख्य श्रेय टोलटोलमा खटिएका ९० जना महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका (FCHV) हरूको अहोरात्र मिहिनेत, स्वास्थ्य संस्थाका स्वास्थ्यकर्मीहरूको प्रभावकारी परामर्श र 'सुत्केरी पोषण प्याकेज कार्यक्रम' लाई जान्छ। गर्भवती महिलाहरूलाई घरमै सुत्केरी गराउँदा हुन सक्ने सम्भावित जोखिमहरू जस्तै अचानक रक्तश्राव, सङ्क्रमण र नवजात शिशुको निसासिएर हुने मृत्यु जस्ता जटिलताहरूबाट जोगाई आमा र नवजात शिशुको ज्यान सुरक्षित गर्न यस ऐतिहासिक वर्षले ठूलो भूमिका खेलेको छ।

नगरपालिकाले आफ्नै लगानी र व्यवस्थापनमा मेचीनगर आधारभूत अस्पताल (Mechinagar Basic Hospital) मा '२४ घण्टा आकस्मिक सेवा' (24-Hour Emergency Service) सुचारु गरेको छ। यस सेवाले रातीको समयमा आकस्मिक उपचार आवश्यक पर्ने वा सुत्केरी व्यक्ता लागेका महिलाहरूलाई तत्काल स्थानीय तहमै चिकित्सीय उपचार पाउन सम्भव बनाएको छ। यस सेवाले छिमेकी अस्पतालहरूमा जानुपर्ने बाध्यता र आर्थिक भारलाई उल्लेखनीय रूपमा न्यूनीकरण गरेको छ।

३. परिवार योजना र प्रजनन् रुग्णता कार्यक्रम

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सुरक्षित मातृत्व र नवजात शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	१३		१	०
खोप सेवा (X-ray)	२	२	०	०
सुरक्षित मातृत्व सेवा	२	१	१	०
नवजात शिशु सेवा (IHL)	१३	५	१	०

२. तथा खोप कार्यक्रम तथा सुरक्षित मातृत्व र नवजात शिशु स्वास्थ्य सेवा

सुरक्षित मातृत्व र नवजात शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम मेचीनगर नगरपालिकाको स्वास्थ्य रणनीतिको एक अत्यन्त संवेदनशिल र उच्च प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र हो। 'आमा र शिशुको रक्षा, स्वास्थ्य समाजको आधार' भन्ने मान्यताका साथ नगरले महिलाहरूको प्रसव सुरक्षा र गर्भ जाँचको सुलभता बढाउन सघन कार्यक्रमहरू संचालन गर्दै आएको छ।

मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्यका प्रमुख सूचकहरू

वर्ष २०८२/८३ मा मेचीनगरमा कूल ७४% गर्भवती महिलाहरूले कम्तीमा एक पटक गर्भवती सेवा लिएको देखिए पनि नेपाल सरकारको प्रोटोकल अनुसार पूर्ण प्रसव वा सो भन्दा बढी पटक गर्भवती जाँच गराउने महिलाहरूको संख्या ४१% मात्र रहेको छ। यो ग्यापलाई पुरा गर्न आगामी वर्ष समुदाय स्तरमा सचेतना कार्यक्रम संचालन आवश्यक छ। मेचीनगर आधारभूत अस्पतालमा यस आर्थिक वर्षमा कुल ९४ जना महिलाहरूले सुरक्षित रूपमा डेलिभरी सेवा प्राप्त गरेका छन् भने सुरक्षित प्रसव सेवा ३४५ जनाले लिएका छन्। यस सम्बन्धी प्रमुख तथ्याङ्कहरू तालिका ३ मा देखाइएको छः

स्वास्थ्य सूचक (Maternal Health Indicators)	लक्ष्य/उपलब्धि (FY 2082/83)	अवस्था विश्लेषण (Status Analysis)
खोप सेवा पाएका बालबालिकाको प्रतिशत	८५%	घरघुरी सर्वेक्षण तथा सम्पूर्ण बालबालिकाले खोप लागेको सुनिश्चित गरी पूर्णखोप पालिका सुनिश्चित गरिएको
प्रसव सेवा लिएका जम्मा महिला (प्रतिशत)	७४%	गर्भावस्थाको प्रारम्भिक पहिचान राम्रो रहेको संकेत
नियमित जाँच गराउने गर्भवती (प्रतिशत)	४१%	नियमित जाँच गराउने बानी बढाउन थप परामर्श आवश्यक
आधारभूत अस्पतालमा डेलिभरी संख्या	९४ जना	संस्थागत सुत्केरी सेवामा आधारभूत अस्पतालको भूमिका सुदृढ
गर्भवती सेवा लिएका महिला संख्या	३४५ जना	२ वटा मेडिकल र १ सर्जिकल स्वीकृत केन्द्रबाट सेवा प्रवाह
जटिल अवस्था उपचार सेवा (PAC Service)	० जना	जटिल अवस्थाका विरामीहरूलाई समयमै प्रेषण (Referral) गरिएको
मातृ मृत्यु (Maternal Mortality)	१ जना	१ जना सुत्केरी महिलाको मृत्यु भएको

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
मेचीनगर नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा | पृष्ठ 4

परिवार योजना प्रगतिको समग्र अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा मेचीनगरमा प्रजनन उमेरका महिलाहरू (WRA) मध्ये आधुनिक परिवार योजनाका साधन प्रयोग गरिरहेका वर्तमान प्रयोगकर्ताहरू (Current Users) को दर ३.७४% र नयाँ प्रयोगकर्ताहरू (New Users) को दर २.७१% रहेको छ। यो न्यून दरले के संकेत गर्दछ भने समुदायमा परिवार योजनाका साधनहरूको सचेतना भएतापनि सेवा लिने दर निकै कम छ। अर्कोतर्फ, सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिएका महिलाहरूमध्ये ७२.४६% महिलाहरूले गर्भपतन पश्चात तुरुन्तै परिवार योजनाको सेवा (Post-Abortion FP Services) लिएको देखिन्छ, जुन निकै सकारात्मक हो। यस कार्यक्रमको विवरण तालिका ४ मा देखाइएको छ:

परिवार योजना सूचकहरू (Family Planning Indicators)	आर्थिक वर्ष २०८२/८३ प्रगति	विश्लेषणात्मक टिप्पणी (Analytical Remarks)
आधुनिक साधन प्रयोग गरिरहेका वर्तमान प्रयोगकर्ता (WRA %)	३.७४%	प्रयोगकर्ताको संख्या बढाउन सचेतना अभियान आवश्यक
आधुनिक साधन प्रयोग गर्ने नयाँ प्रयोगकर्ता (WRA %)	२.७१%	नयाँ दम्पतीहरूलाई लक्षित गरी परामर्श दिनुपर्ने
गर्भपतन पश्चात परिवार योजना सेवा लिएका महिला (%)	७२.४६%	अनिच्छित गर्भ रोक्न अस्पताल स्तरमा राम्रो काउन्सिलिङ
वैद्यकीय साधन उपलब्ध गराउने स्वास्थ्य संस्था	२ वटा	पाँचै साधन (कण्डम, पिल्स, डिपो, इम्प्लान्ट र आईयुसिडी) उपलब्ध
आईयुसिडी (IUCD) सेवा केन्द्रहरू	३ वटा	लामो अवधिको अस्थायी साधन सेवा उपलब्ध
इम्प्लान्ट (Implant) सेवा केन्द्रहरू	५ वटा	पाँच स्वास्थ्य चौकीहरूमा इम्प्लान्ट सेवा प्रवाह

प्रजनन रुग्णता (Reproductive Morbidity) स्क्रिनिङ कार्यक्रम

मेचीनगर नगरपालिकाले यस आर्थिक वर्षमा कुल ११ वटा वडाहरूमा 'प्रजनन रुग्णता कार्यक्रम' (Reproductive Morbidity Program) अत्यन्त प्रभावकारी ढंगले संचालन गरेको छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत विशेष गरी दुर्गम र विपन्न वर्गका महिलाहरूलाई लक्षित गरी आङ खस्ने समस्या (Pelvic Organ Prolapse), पाठेघरको मुखको क्यान्सर (Cervical Cancer), स्तन क्यान्सर (Breast Cancer) र प्रसूति जन्य फिस्टुला (Obstetric Fistula) सम्बन्धी स्क्रिनिङ तथा निःशुल्क उपचार शिविरहरू संचालन गरिएका छन्। यस कार्यक्रमबाट लाभान्वित महिलाहरूको विवरण तालिका ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ:

स्क्रिनिङ तथा सेवाको प्रकार (Screening / Service Type)	लाभान्वित महिला संख्या	उपचार तथा व्यवस्थापन स्थिति (Management)
पाठेघरको मुखको क्यान्सर स्क्रिनिङ (VIA Method)	७२४ जना	संवेदनशील शंकास्पद केसहरूलाई थप परीक्षणमा पठाइएको
स्तन क्यान्सर प्रारम्भिक स्क्रिनिङ (Breast Cancer)	१६४ जना	स्तन गाँठो पहिचान र समयमै चिकित्सकिय परामर्श
पाठेघर खस्ने समस्या स्क्रिनिङ (Pelvic Organ Prolapse)	२३९ जना	ग्रामीण तहका आमा तथा दिदीबहिनीहरू प्रत्यक्ष लाभान्वित
प्रसूति जन्य फिस्टुला स्क्रिनिङ (Obstetric Fistula)	१६३ जना	शंकास्पद केसहरूलाई विशिष्ट सेवाका लागि सिफारिस

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

४. बालबालिकाको पोषण तथा वृद्धि अनुगमन

बालबालिकाको पोषण स्थिति देशको भविष्य र विकासको सूचक हो। मेचीनगर नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाले शुन्य देखि २३ महिना सम्मका बालबालिकाहरूको नियमित वृद्धि अनुगमन (Growth Monitoring) र पोषण लेखाजोखा कार्यक्रमलाई सम्पूर्ण वडाहरूमा उच्च प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गर्दै आएको छ।

वडागत विस्तृत पोषण लेखाजोखाको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा मेचीनगर नगरपालिकाले कुल ९.०४६ बालबालिकाहरूको पोषण लेखाजोखा गर्ने लक्ष्य राखेकोमा लक्ष्यको ५९.०७% अर्थात् ५,३७२ जना बालबालिकाहरूको सफलतापूर्वक लेखाजोखा सम्पन्न गरेको छ। पोषण लेखाजोखामा पाखुराको मध्यभागको घेरा (MUAC) र उचाइ अनुसारको तौल (WHZ) विधि प्रयोग गरिएको थियो। कुल लेखाजोखा गरिएका बालबालिकाहरूमध्ये MUAC मापदण्ड अनुसार ६० जना (०.६६%) मा मध्यम शीघ्र कुपोषण (MAM) र ६ जना (०.२२%) मा कडा शीघ्र कुपोषण (SAM) देखिएको छ। त्यस्तै, WHZ मापदण्ड अनुसार १२३ जना (१.३६%) मा मध्यम शीघ्र कुपोषण (MAM) र २० जना (०.२२%) मा कडा शीघ्र कुपोषण (SAM) फेला परेको छ। यस वडागत विस्तृत विवरण तालिका ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ:

जम्मा लक्ष्य	लेखाजोखा संख्या	दर (%)	MUAC MAM	MUAC SAM	WHZ MAM	WHZ SAM
४४०	२४४	५५.४५%	१ (०.२३%)	०	१ (०.२३%)	०
३६७	३०३	८२.५६%	२ (०.५४%)	०	२ (०.५४%)	०
४४०	२५०	५६.८१%	४ (०.९१%)	१ (०.२३%)	४ (०.९१%)	१ (०.२३%)
३५१	२३०	६५.५२%	०	०	४ (१.१४%)	०
३८३	१३०	३३.९४%	३ (०.७८%)	०	३ (०.७८%)	०
१०५८	८५५	८०.८१%	३ (०.२८%)	०	१२ (१.१३%)	०
७८६	३२३	४१.०९%	०	०	७ (०.८९%)	०
५३४	२६२	४९.०६%	२ (०.३७%)	०	९ (१.८९%)	१ (०.१९%)
७६१	६७१	८८.१७%	३ (०.३९%)	०	१० (१.३९%)	१ (०.१३%)
१३८२	७३१	५२.८९%	९ (०.६५%)	०	३० (२.१७%)	१० (०.७२%)
३००	१९८	६६.००%	८ (२.६७%)	५ (१.६७%)	८ (२.६७%)	५ (१.६७%)
६०३	२९५	४८.९२%	१० (१.६६%)	०	१० (१.६६%)	०
५११	४४९	८७.८७%	३ (०.५९%)	०	३ (०.५९%)	०
४६४	१८८	४०.५१%	०	०	८ (१.७२%)	२ (०.४३%)

सुवास ओझा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

यस वर्षको विषयको भन्ने यस आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बढेर पुग्न ३३३ जना विरामीहरू यस कार्यक्रमको लाभकारी सेवा प्राप्त गरेका छन्। यस कार्यक्रमको उद्देश्य विरामीहरूको स्वास्थ्य सुधार गर्न र स्वास्थ्य सेवाको पहुँच बढाउनु हो।

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रगति विवरण

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रगति विवरण (HP-MSS) र स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रगति विवरण (HP-MSS) को प्रगति विवरण

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को दोस्रो फलो-अप (Second Follow-Up) मूल्यांकन अनुसार मेचीनगर नगरपालिकामा ६ वटा प्रमुख सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्वास्थ्य सेवा मापदण्ड मूल्यांकन गरिएको थियो। जसमा सुशासन तथा व्यवस्थापन, क्लिनिकल सेवाहरू र सहयोगी सेवाहरूको मूल्यांकन गरियो। यस मूल्यांकनमा सुशासन र क्लिनिकल सेवाहरूमा सुधार हुँदै गएको देखिए पनि सहयोगी सेवाहरू र भौतिक पूर्वाधारमा थप लगानी आवश्यक छ। स्वास्थ्य संस्थाहरूको विस्तृत मूल्यांकन

स्वास्थ्य संस्थाको नाम (Health Facility)	सुशासन र व्यवस्थापन	क्लिनिकल सेवाहरू	सहयोगी सेवाहरू	कूल MSS स्कोर (%)
मेचीनगर स्वास्थ्य चौकी	९६%	९५%	९५%	९५%
मेचीनगर स्वास्थ्य चौकी	९५%	८८%	७७%	८७%
मेचीनगर स्वास्थ्य चौकी	९५%	८४%	८२%	८६%
मेचीनगर स्वास्थ्य चौकी	९१%	७५%	६४%	७६%
मेचीनगर स्वास्थ्य चौकी	७३%	७४%	६२%	७१%
मेचीनगर अस्पताल	७०%	६५%	६३%	६८%

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको वित्तीय एवं व्यवस्थापकीय स्थिति

मेचीनगर नगरपालिकामा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको कभरेजलाई व्यापक बनाइएको छ। हाल नगरपालिकाभित्र १ स्वास्थ्य संस्था प्रत्यक्ष रूपमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सूचिकृत भई विरामीहरूलाई सेवा दिइरहेको छ। नगरमा दर्ता सहयोगीको संख्या १५ रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा यस कार्यक्रमको वित्तीय आम्दानी र दायित्वको विवरण तालिका ९ मा स्पष्ट रूपमा देखाइएको छ:

स्वास्थ्य बीमा वित्तीय/व्यवस्थापकीय सूचक	विवरण/रकम (रु.)	विस्तृत विश्लेषण (Detail Analysis)
कुल बीमामा परिवार सङ्ख्या (Families Enrolled)	१८,३६२ परिवार	कुल जनसङ्ख्याको उल्लेख्य हिस्सा बीमामा समेटिएको

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रगति विवरण (HP-MSS) र स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रगति विवरण (HP-MSS) को प्रगति विवरण

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

६६६	२४३	३६.४९%	१२ (१.८०%)	०	१२ (१.८०%)	०
१०४६	५३७२	५९.०७%	६० (०.६६%)	६ (०.०७%)	१२३ (१.३६%)	२० (०.२२%)

५. नसर्ने रोगहरू र कडा रोगको सिफारिस अवस्था

बिहल्पापी रूपमा जस्तै मेचीनगर नगरपालिकामा पनि नसर्ने रोगहरू (Non-Communicable Diseases - NCDs) को भार तीव्र रूपमा बढिरहेको छ। असम्यक जीवनशैली, खानपानमा लापरवाही र चेतनाको अभावका कारण उच्च रक्तचाप, मधुमेह, मुटु सम्बन्धी र श्वासप्रश्वास सम्बन्धी समस्याहरू नगरवासीको स्वास्थ्यका लागि प्रमुख चुनौती बनेका छन्।

नसर्ने रोगहरूको अवस्था र मानसिक स्वास्थ्य

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा मेचीनगर नगरपालिका मातहतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा मेचीनगर नगरपालिका र KHDC नेपाल को साझेदारीमा कुल ५,३१५ जना उच्च रक्तचाप (Hypertension) र ४,७९१ जना मधुमेह (Diabetes Mellitus) का बिरामीहरूले सेवा लिएका छन्। त्यस्तै क्रोनिक अक्सट्रिक्टभ पल्मोनरी डिजिज (COPD) का २०६४ जना र सडक दुर्घटना (RTA) का ६७ वटा बिरामीहरूको उपचार तथा व्यवस्थापन गरिएको छ। मानसिक स्वास्थ्यतर्फ कुल २५९ जनाले सेवा लिएकोमा १२५ जना डिप्रेसन (Depression) र ६२ जना एन्जाइटी डिसअर्डर (Anxiety) का सिकार भएका छन्।

कडा रोगहरूको सिफारिस अवस्था (३ वर्षको तुलनात्मक विवरण)

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कडा रोगहरू (८ वटा रोग) लागेका विपन्न नागरिकहरूलाई उपचार सहायता प्रदान गर्नका लागि संघीय तथा प्रदेश कार्यक्रम अन्तर्गत सिफारिस कार्य चालु बनाइएको छ। विगत ३ वर्षको विश्लेषण गर्दा क्यान्सर रोग सबैभन्दा ठूलो समस्याको रूपमा देखिएको छ भने मुटु रोग र मिर्गौला रोगका बिरामीहरूको संख्या वर्ष बढिरहेको तथ्याङ्कले स्पष्ट पार्छ। यस सम्बन्धी ३ वर्षको तुलनात्मक विवरण तालिका ७ मा प्रस्तुत गरिएको छः

क्र.सं.	कडा रोगको वर्गीकरण (Severe Illnesses)	आ.व. २०८०/८१	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८२/८३
	क्यान्सर (Cancer)	१०९	११३	८८
	मुटुरोग (Heart Disease)	४०	४१	५१
	मिर्गौला रोग (Kidney Disease)	३८	२६	३३
	मेरुदण्डको चोट (Spinal Injury)	६	२६	-
	टाउकोको गम्भीर चोट (Head Injury)	१३	२७	५
	अल्जाइमर्स रोग (Alzheimer's)	-	-	-
	पार्किन्सन्स रोग (Parkinson's)	-	-	-
	सिकल सेल एनिमिया (Sickle Cell Anemia)	-	-	-

कडा रोग निर्वाह भत्ता कार्यक्रम

मेचीनगर नगरपालिकाले मुटु रोग, मेरुदण्डको चोट, क्यान्सर र मिर्गौला प्रत्यारोपण गरेका विपन्न नगरवासीहरूलाई औषधोपचारमा सहयोग पुऱ्याउने हेतुले 'मासिक ५,००० रुपैयाँ निर्वाह भत्ता' (Medical Subsistence Allowance) वितरण गर्दै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा २५६ जनाले प्राप्त गरेको यो सहयोग, आ.व. २०८१/८२

 सुवास श्रेष्ठ
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्वास्थ्य क्षेत्रका प्रमुख समस्या तथा चुनौतीहरू

१. ग्लोबल रोग (NCDs) को बढ्दो भार: उच्च रक्तचाप, मधुमेह, मुटु र क्यान्सर जस्ता रोगहरूको दर निरन्तर बढिरहेकाले नगरपालिकाको बजेट तथा स्वास्थ्य सेवामा स्वास्थ्य पूर्वाधार र आधुनिक उपकरणको कमी: मेचीनगर आधारभूत अस्पताल लगायतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा दरखन्दी अनुसारका विशेषज्ञ जनशक्ति र उच्च प्रविधिकी उपकरणहरूको पर्याप्त व्यवस्था हुन सकेको छैन।
२. औषधि तथा स्वास्थ्य सामग्रीको नियमित आपूर्तिमा समस्या: समयमै केन्द्रीय वा प्रादेशिक खरिद प्रक्रिया नहुँदा स्थानीय स्तरमा कठिनेकाहीँ नि:शुल्क औषधिको उपलब्धतामा चुनौती सिर्जना हुने गरेको छ।
३. संक्रामक रोगको जोखिम: जापानीज इन्सेप्टाइटिस (JE), डेंगु जस्ता संक्रामक रोग र किटनाशकजन्य महामारीको जोखिम कायमै रहेको छ।

४. स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा चुनौती: बीमितहरूको उपचार दाबी भुक्तानी समयमै नहुनु, वक्त्योता रकम बढ्दै जानु र बीमा मार्फत पाइने औषधिको निरन्तरता कायम राख्न कठिनाई हुनु।
५. वित्तीय स्रोत र सुशासन: सीमित बजेटका कारण स्वास्थ्यका बहु-आयामिक क्षेत्रहरूमा न्यायोचित बजेट विनियोजन गर्न कठिन हुनुका साथै निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको शतशत नवीकरण तथा नियमन गर्न सुशासनको कमी महसुस हुनु।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ का लागि सुझाव र कार्यदिशा

- प्रत्येक वडामा नसर्ने रोग स्क्रिनिङ र स्वास्थ्य शिविरहरूको संख्या बढाउनुका साथै टोल टोलमा पोषण तथा स्तनपान सम्बन्धी परामर्श कार्यक्रम निरन्तर संचालन गर्ने।
- मेचीनगर आधारभूत अस्पतालको स्तरोन्नति गरी आवश्यक अत्याधुनिक उपकरण (जस्तै डिजिटल एक्सरे र ल्याव सामग्रीहरू) थप गर्ने।
- स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रभावकारी भुक्तानी र दाबी व्यवस्थापनका लागि संघीय बीमा बोर्डसँग नियमित समन्वय गर्ने र वडामा थप १,००० विपन्न परिवारलाई बीमाको दायरामा ल्याउने।
- भिना दर्ता र नवीकरण बिना सञ्चालित निजी क्लिनिक तथा ल्याव सेवाहरूलाई कानुनी कारवाहीको दायरामा ल्याउन त्रैमासिक रूपमा सघन अनुगमन अभियान चलाउने।
- महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका (FCHV) हरूको दक्षता र प्रोत्साहन बढाउन आधुनिक तालिम तथा प्रविधिको (DHIS-2 FCHV App) नियमित प्रयोगलाई सिर्जना दिने।

प्रतिवेदक
सविता सापकोटा
स्वास्थ्य शाखा प्रमुख

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास गर्ने
नगरपालिकाको स्वास्थ्य सेवाको
विकास गर्ने (Enrollment Facilitators)

७. महामारी व्यवस्थापन, नवीनतम कार्यहरू तथा सिकाइहरू

मेचीनगर नगरपालिकाले आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सहज पहुँच मात्र होइन, आपतकालीन महामारी नियन्त्रण र प्रतिक्रियाको प्रयोग मार्फत नवप्रवर्तनमुखी जनस्वास्थ्य कार्यहरू संचालन गर्दै कोशी प्रदेशमा नमूना कार्य गरिरहेको छ।

महामारी तथा विषाद व्यवस्थापन (जापानीज इन्सेफलाइटिस आउटब्रेक)

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को श्रावण महिनामा मेचीनगर नगरपालिकाको वडा नं. ३ र ५ मा अचानक जापानीज इन्सेफलाइटिस (Japanese Encephalitis - JE) को प्रकोप (Outbreak) देखा परेको थियो। मिति २०८२/०४/११ मा प्रकोपको पुष्टि हुनासाथ नगरपालिकाको द्रुत प्रतिक्रिया टोली (RRT) सक्रिय भई खोजी तथा नियन्त्रण अभियान सुरु गरिएको थियो। यस प्रकोपबाट प्रभावित जनसंख्या २०० जना रहेको थियो। स्वास्थ्य शाखाको तत्काल सक्रियता, लामखुट्टे नियन्त्रणका लागि औषधी छर्कने कार्य, सचेतना र उपचार व्यवस्थापनका कारण यो प्रकोपलाई छोटो समयमै नियन्त्रण मा लिन सफल भइयो, जसका कारण प्रभावितहरूमध्ये कसैको पनि मृत्यु भएन (मृत्यु संख्या ०)।

नवीनतम कार्यहरू (Key Health Innovations)

१. नसर्ने रोग स्क्रिनिङ कार्यक्रम (NCD Screening Program - KHDC): मेचीनगर नगरपालिकाले मुटु, मिर्गौला, र मधुमेह रोगको प्रारम्भिक पहिचानका लागि वृहत् 'KHDC' स्क्रिनिङ अभियान संचालन गरेको छ। यसले समुदाय स्तरमा लुकेर रहेका नसर्ने रोगहरूलाई प्रारम्भिक चरणमै पहिचान गरी जटिलता न्यूनीकरण गर्न अभूतपूर्व योगदान पुऱ्याएको छ।

२. सुत्केरी पोषण प्याकेज कार्यक्रम: १५ वटै वडामा लागू गरिएको यस कार्यक्रम अन्तर्गत सुत्केरी आमा तथा नवजात शिशुको पोषण अवस्था सुदृढ गर्न, स्तनपान अभ्यासलाई प्रवर्द्धन गर्न र स्वास्थ्य संस्थामै आएर सुत्केरी हुन प्रोत्साहित गर्न पोषणयुक्त सामग्रीहरूको विशेष सुत्केरी पोषण प्याकेज १५० जना आमाहरूलाई प्रत्यक्ष रूपमा वितरण गरिएको छ।

स्वास्थ्य क्षेत्रका प्रमुख उत्कृष्ट सिकाइहरू (Key Learnings)

मेचीनगर स्वास्थ्य शाखाले यस आर्थिक वर्षमा हासिल गरेका केही महत्वपूर्ण सिकाइहरू निम्न अनुसार छन्:

- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको पहुँच समुदायसम्म पुगेको छ, जसले गर्दा स्वास्थ्य संस्था र सेवाप्रति नागरिकहरूको विश्वास बढेको छ।
- नसर्ने रोगहरूको प्रारम्भिक स्क्रिनिङले समुदायमा लुकेर बसेका रोगहरू समयमै पहिचान गर्न र थप जटिलताबाट बचाउन सकिएको छ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट निःशुल्क पाइने औषधिहरू र अन्य सेवाहरूको बारेमा समुदायलाई सुसूचित गराउँदा सेवा लिने सेवाग्राहीको संख्या बढेको छ।

८. स्वास्थ्य क्षेत्रका मुख्य चुनौतीहरू र भावी कार्यदिशा

मेचीनगर नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा स्वास्थ्यका विभिन्न क्षेत्रमा लोभलाग्दो प्रगति र ऐतिहासिक उपलब्धिहरू हासिल गरेको भए तापनि जनशक्ति, पूर्वाधार र प्रणाली सुदृढीकरणका सवालमा केही दीर्घकालीन चुनौतीहरू अझै कायम छन्।

सुवास श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत